

**TEMEL DİNÎ BİLGİLER DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI**

4. TEMEL DİNÎ BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

4.1.GİRİŞ

İnsan, kendini toplum içinde gerçekleştirmek için bu dünyada bulunan, madde üzerinde kullanım yetkisi olan, kültür ve medeniyetler meydana getiren bir varlıktır. Din, insan hayatına anlam kazandıran, insanın insanca yaşamasına yardımcı olan insanların birbirlerini anlayabilmeleri için gerekli olan temel iletişim kodlarını bünyesinde taşıyan ve Allah-insan ilişkilerini düzenleyen bir araçtır.

Din, farklı isimlerle de olsa, tarih boyunca, insanın olduğu her yerde var olmuş, insanlığın doğal akışını daima etkilemiş ve hâlen de etkilemeye devam etmektedir. Din, amacına uygun olarak anlaşıldığı zaman, insanları kaynaştırmış ve toplumsal barışın güvencesi olmuştur. Doğru anlaşılmadığı zaman da toplumları parçalamış ve her türlü gelişmenin önünde engel hâline gelen unsurlardan biri olmuştur.

Temel Dinî Bilgiler dersi, dinin insan için bir araç olduğu, din ve bilim arasında bir çatışma olmadığı esaslarından hareketle, öğrencinin kafasındaki “din” kavramının netleşmesine zemin hazırlar. İslam dininin özünü oluşturan Kur’an-ı Kerim’de belirtilen iman, ibadet ve ahlak ilkeleri hakkında bilgi verir. Kelam, Tefsir, Hadis, Fıkıh, İslam Tarihi gibi derslerin temelini oluşturur.

Günümüzde değişim ve kültürler arası etkileşim hızlanmış; farklı dinlere mensup insanlar için birbirlerini daha iyi tanıma ve anlama imkânı doğmuştur. Bu durum, öz değerlerimizin evrensel boyutunun öne çıkarılmasını gerektirmektedir. Temel Dinî Bilgiler dersi ile dinimizin ve değerlerimizin evrensel boyutunun anlaşılmasına yardımcı olacak zihinsel donanımı öğrencilere kazandırmak amaçlanmaktadır. Bu ders bir yönüyle de “İslam Bilimlerine Giriş” niteliğini taşımaktadır.

4. 2. GENEL AMAÇLAR

Temel Dinî Bilgiler dersini alan öğrenciler;

1. Din kavramı ve din-insanlık ilişkisi hakkında bilgi sahibi olur.
2. İslam’ın temel iman esaslarını kavrar.
3. İslam’ın temel ibadetlerinin neler olduğunu söyleyerek bunların yapıları hakkında bilgi sahibi olur.
4. Kur’an’ın vahyedilme sürecini, Kur’an’la ilgili kavramları, Kur’an’ın ana konularını ve eğitici niteliklerini kavrar.
5. İnsanlığın peygamberlere olan ihtiyacı ve Hz. Muhammed’in son peygamber oluşu hakkında bilgi sahibi olur.
6. İslam ahlakının temel kaynaklarının Kur’an ve sünnet olduğunu bilir ve İslam’ın ön gördüğü temel ahlak ilkelerini kavrar.
7. İslam’ın hayata bakışını ve bilime verdiği önemi kavrar.

4.3. ÜNİTELER

Temel Dinî Bilgiler dersi yedi ünite çerçevesinde yapılandırılmıştır. Üniteler belirlenirken dersin hem bilgi kazandırıcı hem de diğer meslek derslerine hazırlayıcı niteliği dikkate alınmıştır. Üniteler oluşturulurken dersin disiplinler arası bir ders olduğu da dikkate alınmış ve Kelam, Tefsir, Hadis, Fıkıh ve Dinler Tarihi alanlarına zemin oluşturacak ve geçişi kolaylaştıracak nitelikte olmasına özen gösterilmiştir.

Bu dersin öğretim programında yer alan üniteler aşağıdaki açıklamalar çerçevesinde yapılandırılmıştır.

Din Kavramı ve İslam

Din olgusu insanlık tarihi kadar eskidir. İnsan ve toplumlar tarih boyunca çeşitli inançlara sahip olmuşlardır. Öğrencilerin, özellikle değişik dinler ve inanç biçimleri konusunda bilgi edinmeleri ve dinin birey ve toplum için önemini kavramaları amacıyla dersin bu ünite ile başlaması uygun görülmüştür. “Din Kavramı ve İslam” adlı üniteye yer alan başlıklar, kazanımlar etkinlik örnekleri ve açıklamalar, tarihi süreç içinde din olgusunu irdelemeye ve değişik inanç biçimlerinin

tanınmasına yönelik hazırlanmıştır. Bu ünitedeki bilgiler Dinler Tarihi dersi için temel oluşturmaktadır.

İslam'da İman Esasları

İman kavramı ile birlikte İslam dininin temel inançları bu üniteye ele alınmıştır. Kazanımlar ve etkinlik örnekleri ile iman esaslarının öğretiminde nasıl bir yol izleneceği konusunda açıklama getirilmiştir. Etkinlikler daha çok Kur'an ve sünnet merkezli planlanmış, öğrencilerin konu ile ilgili ders kitabından edinecekleri bilgiler yanında Kur'an ayetlerinden de bilgi edinmeleri hedeflenmiştir. Bu ünitedeki bilgiler Kelam dersi için temel oluşturmaktadır.

İslam'da İbadet

Her dine ibadet vardır. Bu üniteye ibadetin dindeki konumu ve İslam dinindeki temel ibadetler ele alınmıştır. "İslam'da İbadet" ünitesinde yer alan kazanımlar ve etkinlikler öğrenciye inanç-ibadet ilişkisini fark ettirmeyi ve İslam'daki ibadetlerin tanıtılmasını hedeflemiştir. Ayrıca, ibadetlerin insana kazandıracığı özelliklere de işaret edilmiştir.

Bu ünitedeki bilgiler Fıkıh dersi için temel oluşturmaktadır.

Vahiy Süreci ve Kur'an

Bu üniteye; vahiy kavramı, vahiy süreci ve önceki kitaplar, son kitap Kur'an-ı Kerim, onun indiriliş süreci ve temel nitelikleri konularında bilgi kazandırma hedeflenmiştir. Kazanımlar ve etkinlikler vahiy sürecini ve Kur'an'ı tanımaya yönelik oluşturulmuştur. Açıklamalar kısmında ise ilişki kurulacak derslere, temel becerilere ve öğretimde dikkat edilecek noktalara işaret edilmiştir.

Bu üniteye verilen bilgiler Tefsir dersi için temel oluşturmaktadır.

Peygamberlik ve Son Peygamber Hz. Muhammed

Bu üniteye öğrencilere peygamberlik kavramı ve dine peygamberliğin konumu ile onların nitelikleri hakkında bilgi verildikten sonra Hz. Muhammed'in İslam dinindeki konumu ve hayatı hakkında öz bilgi kazandırılması hedeflenmiştir. Kazanımlar ve etkinlikler bu amaca yönelik oluşturulmuş, açıklamalarda da öğretimde vurgu yapılacak noktalara dikkat çekilmiştir.

Bu üniteye verilen bilgiler Hadis ve Sıyer dersleri için temel oluşturmaktadır.

İslam ve Ahlak

Bütün dinlerde olduğu gibi İslam dininin de ana hedeflerinden birisi insanları ahlaklı ve erdemli bireyler haline getirmektir. İslam dininin bu konudaki yaklaşımı bu üniteye işlenmiştir.

Bu amaçla üniteye ahlak kavramı, İslam ahlakının kaynağı, temel ahlak ilkeleri ile İslam ahlakına aykırı davranışlar üzerinde durulmuştur. Kazanımlar yazılırken, öğrencilerin kendi davranışlarını sorgulamaları ve güzel davranışları fark etmeleri konusuna vurgu yapılmıştır. Etkinlikler yazılırken de güzel davranışlarla ilgili Kur'an ayetlerinden ve hadislerden örnekler verilerek öğrencilerin doğrudan Kur'an'dan ve Hz. Peygamberin davranışlarından güzel ahlak ilkelerini öğrenmeleri hedeflenmiştir. Açıklamalarda vurgu yapılacak konular ve öncelikle kazandırılacak değerlere ve becerilere dikkat çekilmiştir.

İslam, Hayat ve Bilim

Dünya ve ahiret kavramları birçok dine ve özellikle İslam dininde oldukça önemlidir.

Bu ünite ile öğrencilere İslam dininin hayata bakışı, çalışma ve helal kazanç konusundaki dinin öğütlerinin kazandırılması yanında, öğrencilerde çevre bilinci oluşturmada İslam dininin katkısı ile İslam'ın bilim ve sanata bakışı, çalışma ve helal kazanç konusundaki İslam dininin ortaya koyduğu esasların öğretilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca Temel İslam Bilimleri tanıtılarak hem genel bir bilgi kazandırma hem de öğrencilerin üst sınıflarda alacakları bazı meslek derslerini tanımları hedeflenmiştir. Müslüman bilginlerin bilime katkıları vurgulanarak İslam dininin bilimi teşvik eden özelliğine dikkat çekilmiştir. Kazanım ve etkinlikler bu amaca yönelik olarak hazırlanmıştır.

4.4. TEMEL DİNÎ BİLGİLER DERSİ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ

ÜNİTELER	KAZANIM SAYILARI	SÜRE/DERS SAATİ	ORAN (%)
I- Din Kavramı ve İslam Dini	10	6	8,33
II- İslam'da İman Esasları	9	12	16,66
III- İslam'da İbadet	19	14	19,44
IV- Vahiy Süreci ve Kur'an	11	10	13,88
V- Peygamberlik ve Son Peygamber Hz. Muhammed	11	12	16,66
VI- İslam ve Ahlak	6	10	13,88
VII- İslam, Hayat ve Bilim	10	8	11,11
Toplam	76	72	100

Not: Ders saatleri, ünite açıklamaları ve kazanımlar birlikte düşünülerek belirlenmiştir.

4.5. TEMEL DİNÎ BİLGİLER DERS KİTABI FORMA SAYISI

SINIF	KİTAP BOYUTU	FORMA SAYISI
9	19.5 x 27.5	8-12

4. 6. TEMEL DİNÎ BİLGİLER DERSİ PROGRAMI KAZANIMLAR, ETKİNLİK ÖRNEKLERİ VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

ÜNİTE I		9. SINIF	
KAZANIMLAR		ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
DİN KAVRAMI VE İSLAM DİNİ	Bu ünite sonunda öğrenciler;		
	1. Din kavramını açıklar.	 İnsan ve din: Din nedir? sorusu yöneltilek insan ile din arasındaki ilişki üzerinde konuşulur (1, 2 ve 5. kazanımlar).	 Bu ünitenin 3, 5, 6, 8, 9. kazanımlarının 12. sınıf Dinler Tarihi dersinde daha detaylı işleneceği göz önünde bulundurulacaktır.
	2. Din olgusunun insanlık tarihi ile başladığının farkında olur.		 Dinlerin özellikleri ve çeşitleri 12. sınıf Dinler Tarihi dersinde geniş olarak işleneceği göz önünde bulundurulurak sınıf seviyesine uygun bir şekilde verilmelidir.
	3. Çeşitli inanç biçimlerini tanıır.	 İnanç biçimlerini tanıyoruz: Öğrencilerden inanmanın çeşitli biçimleri ile ilgili ansiklopedilerden bilgi toplamaları istenir ve bu bilgiler derste tartışılır (3. kazanım).	 Bu ünitenin 3. kazanımı, Monoteizm, Politeizm, Gnostizm, Agnostizm ve Ateizm gibi inanç biçimleri ile sınırlandırılacaktır.
	4. İnsanın akıl sahibi ve inanan bir varlık olma özelliği ile evrendeki diğer varlıklardan farklı olduğunun bilincinde olur.	 Akıllıyım ve farklıyım: İnsanın akıl sahibi ve inanan bir varlık olarak, evrendeki diğer varlıklar arasındaki yeri ile ilgili beyin fırtınası yapılır, ulaşılan sonuçlar listelenir (4. kazanım).	 Bu ünitenin 8. kazanımı, Konfüçyanizm, Taoizm ve Şintoizm ile sınırlı kalacaktır.
	5. Dinin insanın var oluşu ile ilgili sorulara cevap veren bir olgu olduğunu fark eder.		 Bu ünitenin 8 . kazanımı Hinduizm, Caynizm, Budizm ve Sihizm’le sınırlı kalacaktır.
	6. Dinin toplum hayatındaki yeri ve önemini irdeler.	 Kompozisyon çalışması yapıyoruz: Öğrencilerden dinin toplum hayatındaki yeri ve önemi ile ilgili kompozisyon yazmaları istenir ve yazılan kompozisyonlar sınıfça paylaşılır (6. kazanım).	 Bu ünitenin 9. kazanımı, Yahudilik, Hıristiyanlık ve İslamiyetle sınırlıdır.
	7. Kabile dinlerini ve özelliklerini genel hatları ile tanıır.	 Dinlerin coğrafi dağılımı: Dinlerin yeryüzündeki coğrafi dağılımı harita üzerinde gösterilir (7 ve 8. kazanımlar).	[!] Bu ünite, dinin birey ve toplum için her zaman var olagelen önemli ve vazgeçilmez bir olgu olduğu vurgulanacak, Din, birey ve toplum arasındaki ilişki üzerinde durulacaktır.
	8. Doğu Asya ve Hint dinlerini genel özellikleri ile açıklar.	 Resimlerde dinler: Dinleri tanıtıcı resim ve fotoğraflar toplanarak sınıfça paylaşılır, öğrencilerin bunları yorumlamaları istenir (7-9. kazanımlar).	[!] Öncelikle verilecek beceriler; problem çözme, iletişim ve empati, araştırma
	9. Vahye dayalı dinlerin genel özelliklerini açıklar.	 Dinler ve özellikleri: Dinlerin genel özelliklerini gösteren tablo ve şemalar oluşturulur (7-9. kazanımlar).	[!] Öncelikle verilecek değerler, dinî değerlere saygı, tarihsel mirasa duyarlılık

 Sınıf-okul içi etkinlik
 Ders içi ilişkilendirme

 Okul dışı etkinlik
 Diğer derslerle ilişkilendirme

 Uyarı
 Ölçme ve değerlendirme

 Sınırlamalar

	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
İSLAM'DA İMAN ESASLARI	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. İman kavramını açıklar. 2. İslam'da Tevhit inancının önemini fark eder. 3. İslam'da imanın ifadesi olan kelime-i tevhit ve kelime-i şehadeti açıklar. 4. İslam'ın temel iman esaslarını sayarak ne anlama geldiklerini söyler. 5. Ayet ve hadislerden imanla ilgili örnekler verir. 6. Ahiret inancının insan hayatındaki önemini farkında olur 7. İnsanın akıl sahibi, özgür ve yaptıklarından sorumlu bir varlık olduğunun bilincinde olur. 8. Kaza ve kader inancının bireyin iradesini kullanmasına, iyiyi veya kötüyü seçmesine engel olmadığını kavrar. 9. Kaderin Allah'ın ilmi olduğunu kavrar. 	<p> Kavramları öğreniyoruz: İman, tevhit, kelime-i tevhit ve kelime-i şehadet kavramları ile ilgili ayetler ve hadisler tahtaya yansıtılır ve bunlar üzerinde konuşulur (1-3. kazanımlar).</p> <p> İman esaslarını öğreniyoruz: Temel iman esasları ile ilgili şema gösterilir ve konu ile ilgili ayetler çerçevesinde inanç esaslarının hayatımızdaki yansımaları üzerinde tartışılır (4, 6 ve 7. kazanımlar).</p> <p> Kıyamet ve ahiretle ilgili kavramları öğreniyoruz: Konu ile ilgili 6/En'âm suresi 73, 39/Zümer suresi 68, 2/Bakara suresi 28,73, 3/Âl-i İmrân suresi 106,107, 101/Kâri'a suresi 6,7, 26/Şuarâ suresi 113, 21/Enbiyâ suresi 1, 23/Mü'minûn suresi 74, 2/Bakara suresi 25, 3/Âl-i İmrân suresi 15, 72/Cin suresi 23, 21/Enbiyâ suresi 98. ayetler çerçevesinde ahiret ile ilgili kavramlar üzerinde konuşulur (6. kazanım).</p> <p> Akıllıyım, özgürüm ve sorumluyum: Kaza ve kader konuları üzerinde beyin fırtınası yapılarak, insanın akıl sahibi, özgür ve sorumlu bir varlık olmasının kaderle ilişkisi kurulur (7 ve 8. kazanımlar).</p>	<p> Bu ünitenin kazanımlarının 12. sınıf Kelam ve Dinler Tarihi derslerinde daha detaylı işleneceği göz önünde bulundurulacaktır.</p> <p> Bu ünitenin 4. Kazanımı işlenirken "Ahirete İman" konusu; sur'a üfleme, öldükten sonra dirilme (ba's), haşr, mahşer, mizan, hesap, sırat, cennet ve cehennem gibi kavramlarla sınırlandırılacaktır.</p> <p> Tevhit inancı ile önceki ünite de geçen inanç biçimlerinin farklılıkları vurgulanır.</p> <p> Öncelikle verilecek beceriler; Kur'an-ı Kerim mealini kullanma, araştırma, eleştirel düşünme</p> <p> Öncelikle verilecek değerler, çalışkanlık, duyarlılık, adalet, inanca saygı.</p> <p> Bu ünite de değerlendirmeler; açık uçlu sorular, çoktan seçmeli, boşluk doldurmalı testler ve kompozisyon çalışması şeklinde yapılabilir.</p>

	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
İSLAM'DA İBADET	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> İbadet kavramını açıklar ve niçin ibadet yapıldığını söyler. İbadetle ilgili temel ilkeleri kavrar. İnançla ibadet arasındaki ilişkinin farkında olur. Temizlik-ibadet ilişkisi çerçevesinde, abdest, boy abdesti ve teyemmümün alınışını açıklar. Namaz ibadetinin çeşitlerini ve vakitlerini söyler. Namazın farz, vacip ve sünnetlerini söyler. Namazın kılınışını çeşitlerine göre açıklar. Caminin ve cemaatle namaz kılmanın önemini kavrar. Ramazan ayı ve oruç ibadetinin dindeki yerini temellendirir. Oruç ve ramazanla ilgili kavramları açıklar. Zekât ve sadaka ile ilgili hükümleri kavrar. Haccın nasıl yapıldığını açıklar. Hac ve umre arasındaki farkı bilir. Hac ile ilgili kavramları sıralar ve ne anlama geldiklerini açıklar. Kâbe'nin İslam dinindeki önemini kavrar. Kurban ibadetinin dindeki yerini açıklar. Salih amelin de ibadet olduğunu bilir. Dua ve tövbenin kişi hayatındaki ve dindeki önemini irdeler. İbadetlerin bireysel ve toplumsal işlevlerinin bilincinde olur. 	<p> Balık kılıçığı: Öğrencilere “Niçin İbadet edilir?” sorusu yöneltilir ve alınan cevaplar balık kılıçığına yazılır (1. kazanım).</p> <p> İbadette içtenlik: İbadetlerin temel ilkeleri üzerinde beyin fırtınası yapılarak varılan sonuçlar tahtaya listelenir (2. kazanım).</p> <p> İnanç ibadet ilişkisi: 18/ Kehf, 18,20/ Tâ-hâ, 82 ve 2/ Bakara Suresi 177. gibi ayetler yansıtılarak, iman-ibadet ilişkisi üzerinde öğrencilerin konuşmaları sağlanır (3. kazanım).</p> <p> Abdest, gusül ve teyemmümün farklılık ve benzerliklerini öğreniyoruz: Öğrencilerden abdest, gusül ve teyemmümü karşılaştırmaları istenir (4. kazanım).</p> <p> Evrensel buluşma: Hacla ilgili bir CD seyredilerek haccın yapılışı anlatılır. İhram, Arafat, tavaf ve hac ile ilgili diğer kavramlar üzerinde konuşulur (12 ve 15. kazanımlar).</p> <p> İbadet insanı yüceltir: İbadetlerin bireysel ve toplumsal faydaları ile ilgili beyin fırtınası yapılır ve varılan sonuçlar listelenir (19. kazanım).</p>	<p>[!] Bu ünite de ibadet kavramı ve çeşitlerine vurgu yapılacaktır ve temel ibadetlerle özellikleri konusun-da bilgiler verilecektir.</p> <p>←→ Bu ünitenin konuları 11. sınıf Fıkıh dersinde daha geniş olarak ele alınacağı göz önünde bulundurulmalıdır.</p> <p>←→ 2. kazanım “İsteklilik, samimiyet, gösterişten uzak olma, kolaylık ve güç yetirebilirlik”le sınırlandırılacaktır.</p> <p>←→ 10. kazanım “sahur, imsak, iftar ve teravih namazı” ile sınırlandırılacaktır.</p> <p>[!] 11. kazanım işlenirken zekâtın nelerden ve kimlere verildiği vurgulanacaktır.</p> <p>←→ 14. kazanım “ihram, Arafat, Muzdelife, Mina, tavaf ve sa’y”le sınırlandırılacaktır.</p> <p>[!] 17. kazanım işlenirken kan bağışının önemine vurgu yapılacaktır.</p> <p>[!] Öncelikle verilecek değerler, temizlik, sorumluluk, barış, kardeşlik, yardımseverlik, dayanışma.</p> <p>[!] Öncelikle verilecek beceriler; Sosyal katılım, mekan, zaman ve kronolojiyi algılama, iletişim ve empati.</p> <p> Bu ünite de değerlendirmeler; açık uçlu sorular, çoktan seçmeli, boşluk doldurmalı testler ve kompozisyon çalışması şeklinde yapılabilir.</p>

	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
VAHİY SÜRECİ VE KUR'AN	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vahyin neyi ifade ettiğini kavrar. 2. Vahyin Hz. Adem'le başlayıp Hz. Muhammed ile sona erdiğinin farkında olur. 3. Diğer peygamberlere vahyedilen sahifeleri söyler. 4. Tevrat, Zebur, İncil ve bunları tebliğ eden peygamberler hakkında bilgi sahibi olur. 5. Kur'an'ın vahyin son halkasını teşkil ettiğini bilir. 6. Kur'an'ı özellikleri ile tanıır. 7. Kur'an'ın iç düzeni ile ilgili kavramları örneklerle açıklar. 8. Kur'an'ın okunması ve anlaşılması ile ilgili kavramların anlamlarını söyler. 9. Kur'an'ın iman, ibadet, ahlak ve sosyal ilişkiler gibi konuları içerdiğini fark eder. 10. Kur'an'ın eğitici özelliklerini açıklar. 11. Kur'an'ın kültürümüzdeki yerini ve etkisini örneklerle açıklar. 	<p> İnsanlık ve vahiy: 42/ Şûra 51. ve 21/Enbiya Suresi, 7 ve 25. gibi ayetler çerçevesinde vahiy kavramı ve vahyin Hz. Adem'le başlayıp Hz. Muhammed'le son bulduğu üzerinde durulur (1-5. kazanımlar).</p> <p> Meal ve Tefsir nedir? Öğretmen tarafından sınıfa bir Kur'an meali ve tefsiri getirilerek bunların özellikleri listelenir ve farklılıkları belirlenir (8. kazanım).</p> <p> Diğer Kitapları Tanıyalım: Kur'an öncesi vahiy ürünlerini gösteren kavram haritası üzerinde konuşulur (3 ve 4. Kazanımlar).</p> <p> Kur'an'ın indiriliş süreci: Kur'an'ın indirilişi, yazılışı, toplanması ve çoğaltılması süreci kronolojik olarak yansıtılır üzerinde konuşulur (5. kazanım).</p> <p> Kur'an'ı tanıyalım: Öğretmen tarafından sınıfa bir Kur'an getirilerek Kur'an'ın iç düzeni ile ilgili olarak ayet, sure, hizp ve cüz, kavramları açıklanır ve Kur'an'dan örnekler gösterilir (7. kazanım).</p> <p> Kur'an'ın Ana Konuları: Kur'an'ın ana konuları hakkında öğrencilerin konuşmaları sağlanır ve ulaşılan sonuçlar listelenir (9. kazanım).</p> <p> Kur'an'ın Eğitici Özellikleri: Öğrencilerin Kur'an'ın eğitici özellikleri ile ilgili 17/İsrâ suresi, 9, 33/Ahzâb suresi, 21,45/ Câsiye suresi, 5 ve 39/Zümer suresi, 9. ayetler okunur, tartışılır ve ulaşılan sonuçlar listelenir (5 ve 6. kazanımlar)</p>	<p> Bu ünite işlenirken vahiy ve Kur'an-ı Kerim konuları 11. sınıf Tefsir dersinde daha detaylı işleneceği göz önünde bulundurulmalıdır.</p> <p> 7. kazanım işlenirken ayet, sure, hizp ve cüz kavramlarına yer verilecektir.</p> <p> 8. kazanım işlenirken tecvit, tertil, aşır, mukabele, hatim, hafızlık, meal ve tefsir kavramlarına yer verilecektir.</p> <p> Kur'an'ın; önceki kitapları tasdik edici, evrensel ve Allah'ın koruması altında Arapça bir kitap olduğu vurgusu yapılır.</p> <p> Kur'an'ın kültürümüzdeki yeri konusunda özel vurgu yapılacaktır.</p> <p> Öncelikle verilecek beceriler; Kur'an-ı Kerim mealini kullanma, mekân, zaman ve kronolojiyi algılama</p> <p> Öncelikle verilecek değerler, doğruluk, tarihsel mirasa duyarlılık, dayanışma, hoşgörü.</p> <p> Bu ünite değerlendirilmeler; açık uçlu sorular, çoktan seçmeli, boşluk doldurmalı testler ve kompozisyon çalışması şeklinde yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik
 Ders içi ilişkilendirme

 Okul dışı etkinlik
 Diğer derslerle ilişkilendirme

 Uyarı
 Ölçme ve değerlendirme

 Sınırlamalar

PEYGAMBERLİK VE SON PEYGAMBER HZ. MUHAMMED	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kur'an ışığında nebi, resul ve peygamber kavramlarını açıklar 2. İnsanlığın peygamberlere neden ihtiyacı olduğunu söyler. 3. Peygamberlerin insanlardan seçilmesinin nedenlerini tartışır. 4. Peygamberlerin ortak niteliklerini açıklar. 5. Kur'an'da adı geçen peygamberleri bilir. 6. Hz. Muhammed'e gelen vahyin özünün de tevhit inancı olduğunu fark eder. 7. Hz. Peygamberin Mekke ve Medine hayatı hakkında bilgi sahibi olur. 8. Medine'ye hicretin sebep ve sonuçlarını açıklar. 9. Hz. Muhammed'in Medine'deki hayatını ve toplumsal barışa yönelik faaliyetlerini açıklar. 10. Kur'an ayetleri ışığında Hz. Muhammed'in özelliklerini tanıır. 11. Sünnetin dindeki konumunu fark eder. 	<p>Kavramları Tanyalım: Öğrencilerin nebi, resul ve peygamber kavramları ile ilgili konuşmaları sağlanır (1. kazanım).</p> <p>Neden ihtiyaç duyarız? İnsanlığın peygambere olan ihtiyacı ve peygamberlerin İnsanlardan seçilmesinin nedenleri hakkında beyin fırtınası yapılır (2 ve 3. kazanımlar).</p> <p>Onların seçkin örnekleri vardır: Öğrenciler, peygamberlerin nitelikleri hakkında konuşturulur ve ulaşılan sonuçlar balık kılıçına yazılır (4. kazanım).</p> <p>Hz. Muhammed'in Mekke ve Medine hayatını tanyoruz: Öğrencilerin Hz. Peygamberin doğduğu, yaşadığı dönemin tarihî, dinî ve kültürel yapısını haritadan da yararlanarak tanımları sağlanır (7 ve 9. kazanımlar).</p> <p>Biz olsak ne yapardık? Öğrencilere hicretle bağlantılı olarak bir kimsenin doğduğu, büyüdüğü ve yaşantısını devam ettirdiği yerden ayrılmaya bırakılması ile ilgili düşünceleri sorulur ve alınan cevaplar çerçevesinde hicret olayının önemi üzerinde konuşulur (8. kazanım).</p> <p>Kur'an'da Hz. Muhammed: Hz. Peygamberle ilgili Kur'an'daki ayetler çerçevesinde onu tanımaya yönelik konuşulur (10. kazanım).</p> <p>Kur'an Hz. Muhammed'e uymayı emrediyor: Ayet ve hadisler ışığında Hz. Muhammed ve onun sünnetinin dindeki konumu üzerinde durulur (11. kazanım).</p>	<p>↔ Bu ünitenin ilgili kazanımları 10. sınıf Siyer ve 11. sınıf Tefsir ile Hadis derslerinde daha geniş olarak işleneceği göz önünde bulundurulacaktır.</p> <p>↔ Bu ünitenin 4. kazanımında peygamberlerle ilgili; doğru olmak (sıdk), güvenilir olmak (emanet), akıllı ve zeki olmak (fetanet), Allah'tan aldığı bilgileri insanlara iletmek (tebliğ), günahattan korunmuş olmak (ismet) gibi niteliklere yer verilecektir.</p> <p>↔ 10. Kazanım Hz. Muhammed'in "son ve evrensel elçi, Kur'an'ı tebliğ edici, onu açıklayıcı, insanlık için rahmet, güzel ahlak örneği ve uyarıcı olduğu" hususları ile sınırlandırılacaktır.</p> <p>[!] 5. kazanımda yer alan, "Kur'an'da adı geçen peygamberler" konusu öğretilirken, öğrencilerden peygamberlerin geliş sırasını bilmeleri istenilmeyecektir.</p> <p>[!] Peygamberlik kurumunun dindeki önemine ve peygamberlerin temel niteliklerine vurgu yapılacaktır.</p> <p>[!] Hz. Muhammed'in İslam dinindeki yeri ve önemi konusuna dikkat çekilecektir.</p> <p>[!] Öncelikle verilecek beceriler; mekân, zaman ve kronolojiyi algılama, iletişim ve empati</p> <p>[!] Öncelikle verilecek değerler, doğruluk, sözünde durma, güvenilirlik, dayanışma, hoşgörü.</p> <p>☞ Bu ünite de değerlendirme; açık uçlu sorular, çoktan seçmeli, boşluk doldurmalı testler ve kompozisyon çalışması şeklinde yapılabilir.</p>

↔ Sınıf-okul içi etkinlik
↔ Ders içi ilişkilendirme

☞ Okul dışı etkinlik
☞ Diğer derslerle ilişkilendirme

⚠ Uyarı
☞ Ölçme ve değerlendirme

↔ Sınırlamalar

	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
İSLAM VE AHLAK	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. İslam ahlakının neyi ifade ettiğini söyler. 2. İslam ahlakının kaynağının Kur'an ve sünnet olduğunu kavrar. 3. Temel ahlak ilkelerini ayet ve hadislerden örnekler vererek açıklar. 4. Kur'an'ın öğütleri ve Hz. Muhammed'in örnekliliği ışığında temel ahlaki görevlerinin bilincinde olur. 5. İslam ahlakına aykırı davranışların zararlarının bilincinde olur. 6. Güzel ahlaklı olmanın insan hayatındaki olumlu etkilerini fark ederek kendi davranışlarını değerlendirir. 	<p> Ahlak nedir? Öğrencilerin ahlak kavramı hakkında tartışmaları sağlanır ve ulaşılan sonuçlar listelenir (1. kazanım).</p> <p> Kur'an ve sünnet ahlaka kaynaklık eder: Öğrencilerin, ahlak ile ilgili ayet ve hadisler ışığında, Kur'an ve sünnetin İslam ahlakına kaynak olmadaki rolü hakkında konuşmaları sağlanır ve sonuçlar balık kılıçına yazılır (2. kazanım).</p> <p> Hz. Muhammed en güzel örnektir: 33/Ahzâb 21 ve 68/Kalem 4 gibi ayetler yansıtılarak öğrencilerin Hz. Peygamberin örnek ahlakı hakkında konuşmaları sağlanır. Sonuçlar listelenir (4. kazanım).</p> <p> Gazetelerden kupürler: Gazetelerden insanların ahlaka uygun olmayan bazı davranışlar sergilemelerine ve sonuçlarına yönelik haberler sınıfa getirilir ve öğrencilerden bu gazete kupürleri çerçevesinde İslam ahlakına uymanın önemi üzerinde konuşmaları istenir (5. kazanım).</p> <p> Ne kadar gayret ediyoruz? Öğrencilerden güzel ahlaklı olmanın insan hayatındaki önemi ile ilgili kompozisyon çalışması yapması istenir. Yazılan kompozisyonlar sınıfça paylaşılır (6. kazanım).</p>	<p> Bu ünitenin 2 ve 4. kazanımları ayet ve hadislerle ilişkilendirilerek işlenir.</p> <p>[!] İyi ve kötü kavramlarının ahlak kavramı ile ilişkilendirilmesine dikkat edilir.</p> <p>[!] Hz. Muhammed'in güzel ahlak örneği oluşu konusuna vurgu yapılır.</p> <p>[!] 4. Kazanım işlenirken "Topluma Karşı Görevlerimiz" konusunda kan bağıışı ve Türk Kızılayının topluma karşı üstlendiği görevlere yer verilecektir.</p> <p>[!] Öncelikle verilecek beceriler; iletişim ve empati, hadis kaynaklarını kullanma, Kur'an-ı Kerim mealini kullanma</p> <p>[!] Öncelikle verilecek değerler, kardeşlik, barış, hoşgörü, çalışkanlık, misafirperverlik, yardımseverlik, vatanseverlik, fedakârlık, saygı, sevgi, cömertlik, adalet.</p> <p> Bu ünite de değerlendirme; açık uçlu sorular, çoktan seçmeli, boşluk doldurmalı testler ve kompozisyon çalışması şeklinde yapılabilir.</p>

ÜNİTE VII		9. SINIF	
İSLAM, HAYAT VE BİLİM	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
	<p>Bu ünite sonunda öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Allah'ın, dünyadaki varlıkları insanın yararına sunduğunu fark eder. 2. İslam'ın; dünya hayatını daha güzel bir şekilde sürdürebilmek için çalışmayı öğördüğünü söyler. 3. Yaptığı eylemlerden sorumlu olduğunun bilincinde olur. 4. İslam'da dünya-ahiret dengesini ayet ve hadislerle örneklendirerek açıklar. 5. Ayet ve hadislerden yararlanarak İslam'da çalışma ve helal kazancın önemini açıklar. 6. İslam'ın çevre ve doğaya verdiği önemi bilir. 7. İslam dininin sanata bakışını ve katkılarını örneklerle açıklar. 8. İslam dininin sorunları çözmede akıllı kullanmayı ve bilimi teşvik ettiğini örneklerle açıklar. 9. Temel İslam Bilimlerinin özelliklerini söyler. 10. Müslüman bilginlerin çeşitli bilim alanlarında sağladığı katkıları örnek vererek açıklar. 	<p> Akıllı, özgür ve sorumluyum: İnsanın akıl sahibi ve özgür bir varlık olması ile dünyada yaptığı bütün eylemlerden sorumlu olması arasında bağlantı kurulur (3. kazanım).</p> <p> Her an helal kazanç: 53/ Necm, 39 ayeti, “<i>İnsan, elinin emeği ile kazandığından daha hayırlı bir lokma yememiştir.</i>” (Buhari) hadisi ve M. Akif Ersoy’un “<i>Kim kazanmazsa bu dünyada bir ekmek parası dostunun yüz karası düşmanın maskarası.</i>” mısrası yansıtılarak çalışmanın ve helal kazancın önemi üzerinde konuşulur (5. kazanım).</p> <p> Kavram Haritası Oluşturuyoruz: Din-Bilim ilişkisini gösteren bir kavram haritası oluşturularak bu ilişki hakkında konuşulur (8 ve 9. kazanımlar).</p> <p> Tanyalım örnek alalım: Müslüman bilginlerin katkı sağladığı bilim dallarını ve yaptığı çalışmalarını gösteren bir şema oluşturulur ve bunun üzerinde konuşulur (10. kazanım).</p>	<p> Bu ünitenin 9. kazanımı; Kelam, İslam Tarihi, Tefsir, Hadis, Fıkıh, Tasavvuf, Mezhepler Tarihi, Kıraat ve Tecvit gibi derslerle sınırlandırılacaktır.</p> <p>[!] 10. Kazanım işlenirken Müslüman olmayan bilim adamlarının da görüşlerine yer verilecektir.</p> <p>[!] Öncelikle verilecek beceriler; mekan, zaman ve kronolojiyi algılama, problem çözme, araştırma, bilgi teknolojilerini kullanma, iletişim ve empati.</p> <p>[!] Öncelikle verilecek değerler, tarihsel mirasa duyarlılık, bilimsellik, çalışkanlık, çevreye duyarlılık, sağlığa önem verme.</p> <p> Bu ünite değerlendirilmeler; açık uçlu sorular, çoktan seçmeli, boşluk doldurmalı testler ve kompozisyon çalışması şeklinde yapılabilir.</p>

 Sınıf-okul içi etkinlik
 Ders içi ilişkilendirme

 Okul dışı etkinlik
 Diğer derslerle ilişkilendirme

 Uyarı
 Ölçme ve değerlendirme

 Sınırlamalar

4. 7. TEMEL DİNÎ BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE AÇILIMLARI

ÜNİTELER						9. SINIF
DİN KAVRAMI VE İSLAM DİNİ	İSLAM'DA İMAN ESASLARI	İSLAM'DA İBADET	VAHİY SÜRECİ VE KUR'AN	PEYGAMBERLİK VE SON PEYGAMBER HZ. MUHAMMED	İSLAM VE AHLAK	İSLAM, HAYAT VE BİLİM
<ol style="list-style-type: none"> 1. Din Nedir? 2. İnsanlık Tarihinde Din Olgusu 3. İnanmanın Çeşitli Biçimleri 4. Din-Birey İlişkisi 4. Din-Toplum İlişkisi 5. Yeryüzünde Belli Başlı Dinler <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Kabile Dinleri 5.2. Doğu Asya Dinleri 5.3. Hint Dinleri 5.4. Vahye Dayalı Dinler 	<ol style="list-style-type: none"> 1. İman Kavramı 2. İslam'da İmanın İfadesi: Kelime-i Tevhit ve Kelime-i Şehadet 3. İslam'da Temel İman Esasları <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Allah'a İman 3.2. Meleklerle İman 3.3. Kitaplara İman 3.4. Peygamberlere İman 3.5. Ahiret Gününe İman 3.6. Kaza ve Kadere İman 	<ol style="list-style-type: none"> 1. İbadet Kavramı 2. Niçin İbadet Edilir? 3. İbadetin İlkeleri ve Kapsamı 4. İnanç - İbadet İlişkisi 5. Temizlik - İbadet İlişkisi <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Abdest, Boy Abdesti (Gusül) 5.2. Teyemmüm 5.3. Beden ve Mekân Temizliği 6. Namaz İbadeti 7. Ramazan Ayı ve Oruç 8. Zekât İbadeti 9. Hac İbadeti ve Yapılışı 10. İbadet Mekânı: Kâbe 11. Kurban 12. Salih Amel (Yararlı İşler) de İbadettir. 13. Dua ve Tövbe 14. İbadetlerin Birey ve Topluma Kazandırdıkları 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vahiy Kavramı 2. Vahiy Süreci <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Kur'an Öncesi Vahiy Metinleri: Sahifeler ve Kitaplar 2.2. Son Vahiy Kur'an ve Temel Nitelikleri 2.3. Kur'an'ın İndiriliş Süreci 3. Kur'an'la İlgili Kavramlar 4. Kur'an'ın Ana Konuları 5. Kur'an'ın Eğitici Özellikleri <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Kur'an İyiye Yönlendirir ve Kötülükten Sakındırır. 5.2. Kur'an Kamil İnsan Modeli Sunar. 5.3. Kur'an Aklı Kullanmayı ve Öğrenmeyi Öğütler. 6. Kur'an'ın Kültürümüzdeki Yeri 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nebî Resul ve Peygamber Kavramları 2. İnsanlığın Peygamberlere Olan İhtiyacı 3. Peygamberlerin İnsanlardan Seçilmesinin Nedenleri 4. Peygamberlerin Ortak Nitelikleri 5. Tevhidin Son Elçisi Hz. Muhammed 6. Toplum Önderi Hz. Muhammed <ol style="list-style-type: none"> 6.1. Mekke'de Hz. Muhammed 6.2. Medine'de Hz. Muhammed 7. Kur'an'ın Diliyle Hz. Muhammed 8. Hz. Muhammed'in örnekligi: Sünnet 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ahlak Kavramı 2. İslam Ahlakının Kaynağı: Kur'an ve Sünnet 3. İslam'ın Öngördüğü Bazı Temel Ahlak İlkeleri <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Doğruluk ve Adalet 3.2. İyilik Etmek 3.3. Cömertlik 3.4. Merhamet 3.5. Sevgi ve Saygı 3.6. Barış ve Hoşgörü 4. Ahlaki Görevlerimiz <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Ana Baba ve Akrabalarımıza Karşı Görevlerimiz 4.2. Komşularımıza ve Topluma Karşı Görevlerimiz. 4.3. Vataına Karşı Görevlerimiz 5. İslam Ahlakına Aykırı Davranışlar <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Yalan, Gıybet ve İftira 5.2. Hile Yapmak ve Dolandırıcılık 5.3. Kötü Zanda Bulunmak 5.4. Başkasının Özel Hayatını Araştırmak 5.5. Başkalarıyla Alay Etmek 5.6. Kibir ve Haset 5.7. İçki ve Kumar 5.8. Hırsızlık ve Rüşvet 	<ol style="list-style-type: none"> 1. İslam'ın Dünya Hayatına Bakışı 2. İslam'da Çalışma ve Helal Kazancın Önemi 3. İslam ve Çevre Bilinci 4. İslam ve Sanat 5. İslam ve Bilim 6. Temel İslâm Bilimleri 7. Meşhur Müslüman Bilginler ve Bilime Katkıları

**TEMEL DİNÎ BİLGİLER DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI ÖRNEK
ETKİNLİK UYGULAMALARI**

KOMPOZİSYON ÇALIŞMASI YAPIYORUZ

DERS	:Temel Dinî Bilgiler
SINIF	:9. sınıf
YAKLAŞIK SÜRE	:80'
ÜNİTE	:Din Kavramı ve İslam Dini
TEMEL BECERİLER	: Problem çözme, iletişim ve empati, araştırma
KAZANIMLAR	: Dinin toplum hayatındaki yeri ve önemini irdeler.
KAYNAK/MATERYAL	: Dinler tarihi kitapları, ansiklopediler, çalışma kağıdı

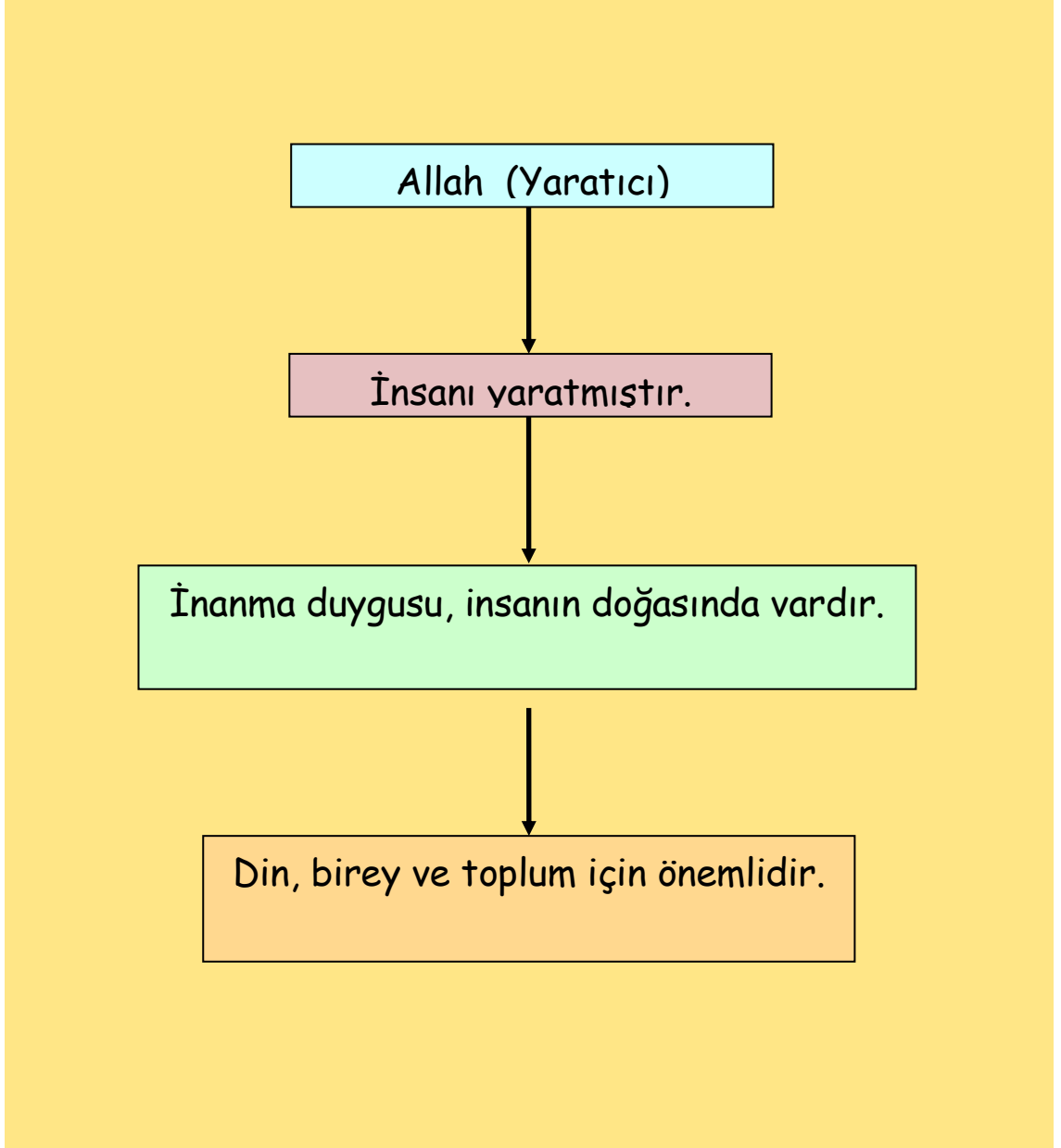
SÜREÇ

1. Öğrencilerin din olgusu ile insanlık tarihi ilişkisi üzerinde konuşmaları sağlanır (EK-1).
2. Öğrencilere, “Din ile toplum arasında nasıl bir ilişki vardır?” sorusu yöneltilerek tartışmaları sağlanır.
3. Dinin, toplumun kültür ve geleneklerine olan etkileri üzerinde sınıfça konuşulur.
4. Daha sonra öğrencilerden sınıftaki konuşmalar çerçevesinde “dinin toplum hayatındaki yeri ve önemi” ile ilgili kompozisyon yazmaları istenir.
5. Yazılan kompozisyonlardan birkaçı sınıfta okunur.

DEĞERLENDİRME

Yazılan kompozisyonlar kontrol edilir ve değerlendirilir.

İNSAN-DİN İLİŞKİSİ

DİNLER VE ÖZELLİKLERİ

DERS	: Temel Dinî Bilgiler
SINIF	: 9. sınıf
YAKLAŞIK SÜRE	: 120'
ÜNİTE	: Din Kavramı ve İslam Dini
TEMEL BECERİLER	: Problem çözme, iletişim ve empati, araştırma
KAZANIMLAR	: Kabile dinlerini ve özelliklerini örneklerle açıklar. Vahye dayalı dinlerin genel özelliklerini bilir.
KAYNAK/MATERYAL	: Dinler tarihi kitapları, tepegöz, asetat, projeksiyon, CD'ler, fotoğraflar

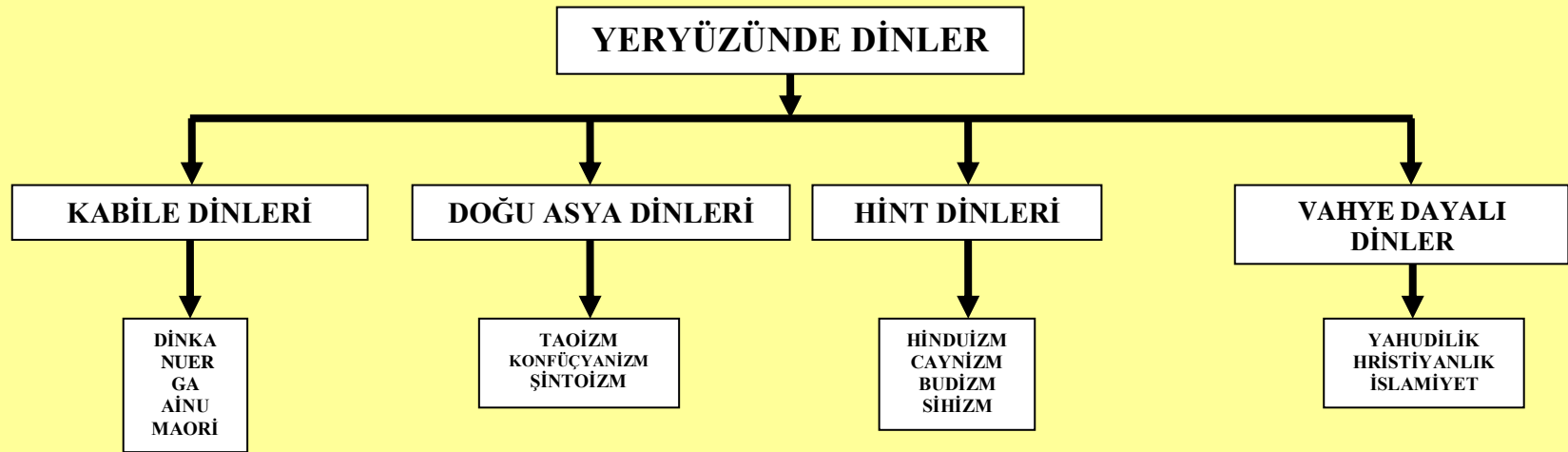
SÜREÇ

- 1- Dinlerin tasnifini gösteren şema yansıtılır (EK-1) ve üzerinde sınıfça konuşulur.
- 2- Kabile dinlerinin genel özellikleri hakkında sınıfça konuşulur.
- 3- Doğu Asya dinlerinden Taoizm, Konfüçyanizm ve Şintoizm'in; Hint dinlerinden Hinduizm, Caynizm, Budizm ve Sihizm'in genel özelliklerini gösteren şema yansıtılır (EK-2).
- 4- Yahudilik, Hıristiyanlık ve İslam'ın genel özelliklerini gösteren şema yansıtılarak dinlerin genel özellikleri hakkında konuşulur (EK-3).
- 5- Öğrencilere ilahî dinlerle ilgili çalışma kağıdı dağıtılarak doldurmaları sağlanır (EK-4).

DEĞERLENDİRME

Öğrencilere dağıtılan çalışma kağıtları kontrol edilir. Eksik olan öğrencilere gerekli destek sağlanır.

YERYÜZÜNDE DİNLER ŞEMASI

DOĞU ASYA VE HİNT DİNLERİNİN BAŞLICA ÖZELLİKLERİNE TOPLUCA BİR BAKIŞ

EK-2

Dinin Adı	Tanrı	Kurucusu	Kutsal Kitabı	Öldükten Sonraya İlişkin İnanç (Ahiret İnancı)	Mensupları daha çok nerelerde yaşamaktadırlar?	Farklı milletlerden mümin kabul eder mi?
TAOİZM	“Tao” diye ifade edilen yüce yaratıcı fikri vardır.	Kurucusu Lao-tzu	Tao te King	Ölümlere ve mezara saygılıdır.	Doğu Asya ülkeleri (Çin)	-----
KONFÜÇYANİZM	Bir inanç sistemi yoktur. Tanrı: Tien ve Tao	Konfüçyüs	“Beş klasik” (Wou-King)- “Dört Kitap” (Se chou)	Öbür dünya fikri vardır.	Doğu Asya ülkeleri (Çin)	-----
ŞİNTOİZM	8 milyon kadar tanrı vardır. Tanrı “Kami” diye ifade edilir. En büyükleri Ameterasu	-----	Kojiki ve Nihongi isminde tarihi metinleri vardır.	Ruhun ölümden sonra yaşadığına inanılır.	Doğu Asya ülkeleri (Japonya)	Eder. Diğer dinlere tepki göstermez.
HİNDUİZM	Görünüşte çok tanrıcılık (Şiva-Vişnu-Brahma)	Kurucusu ve peygamberi yoktur. Gelenekler birikiminden oluşur.	Vedalar, Upanişadlar ve Bhagavat Gita	Reenkarnasyon: Başka bir bedende doğma. Mokşa'ya ulaşmak	Hindistan'da ve biraz da Hindistan'a komşu ülkelerde	Etmez. Başka insanlara ulaşma çabası yoktur. Milli bir dindir.
CAYNİZM	Tanrı anlayışı yoktur. Bazı mezheplerde vardır. (Nirvana'ya ulaşmak esas gayeleridir.)	Parsva ve Mahavira	“Agama” ve “Siddhanta” (Ganipidaka)	Reenkarnasyon	Hindistan'da ve Hindistan'a komşu ülkelerde	-----
BUDİZM	Görünüşte tanrı yok. Buda bazı mezheplerde tanrılaştırılmıştır.	Goatama Buda	Tripitaka (Üç sepet)	Reenkarnasyon Nirvanaya ulaşmak.	Uzak Doğu, Güney ve Doğu Asya ile son zamanlarda Avrupa ve Amerika'da	Eder. Başka insanların Budizm'e girmesini ister. Evrenselidir.
ŞİHİZM	Bir tek tanrıya inanırlar. Karma ve tenasühe inanırlar.	Nanak	Adi-Granth	Tenasüh fikirlerini kabul ederler.	Hindistan'da, Hindistan'a komşu ülkelerde ve dünyanın bazı ülkelerinde	Evrenselidir.

VAHYE DAYALI DİNLERİN BAŞLICA ÖZELLİKLERİNE TOPLUCA BİR BAKIŞ

EK-3

Dinin Adı	Tanrısı	Peygamberi	Kutsal Kitabı	Öldükten Sonraya İlişkin İnanç (Ahiret İnanıcı)	Mensupları daha çok nerelerde yaşamaktadırlar?	Farklı milletlerden mümin kabul eder mi?	Mensuplarının Nüfusları (Yaklaşık olarak)
İslamiyet	Allah	Hz. Muhammed	Kur'an-ı Kerim	Ahiret inancı	Asya, Afrika, Avrupa ve diğer kıtalarda	Eder. Bütün insanların İslam'a çağırır. Evrenseldir.	Yaklaşık 1,2 milyar
Yahudilik	Yahve	Hz. Musa	Ahd-i Atik içinde en önemli olan kitap Tevrat (Torah)	Bazı Yahudi mezhepleri haricinde çoğunluk ahirete inanır.	İsrail, ABD ve dünyanın pek çok ülkesinde	Etmez. Ancak Yahudi ırkıdan olan bu dine mensup olabilir. Millî bir dindir.	Yaklaşık 20 milyon
Hristiyanlık	Üçleme tarzında: Baba-Oğul, Ruh'u'l-Kudus	Hz. İsa	Ahd-i Atik Ahd-i Cedit (İnciller)	Ahiret inancı	Avrupa, Amerika kıtası başta olmak üzere dünyanın her yerinde	Eder. Amacı bütün milletlerin bu dine girmesidir. Evrenseldir.	Yaklaşık 1,8 milyar

ÇALIŞMA KAĞIDI

	İNANÇ	İBADET	AHLAK
İSLAM			
HRİSTİYANLIK			
YAHUDİLİK			

İMAN ESASLARINI ÖĞRENİYORUZ

DERS	: Temel Dinî Bilgiler
SINIF	: 9. sınıf
YAKLAŞIK SÜRE	: 80'
ÜNİTE	: İslam'da İman Esasları
TEMEL BECERİLER	: Kur'an-ı Kerim mealini kullanma, araştırma, eleştirel düşünme
KAZANIMLAR	: İslam'ın temel iman esaslarını sayarak ne anlama geldiklerini söyler.
KAYNAK/MATERYAL	: Kur'an-ı Kerim, hadis ve ilmihal kitapları, asetat, tepegöz ve projeksiyon

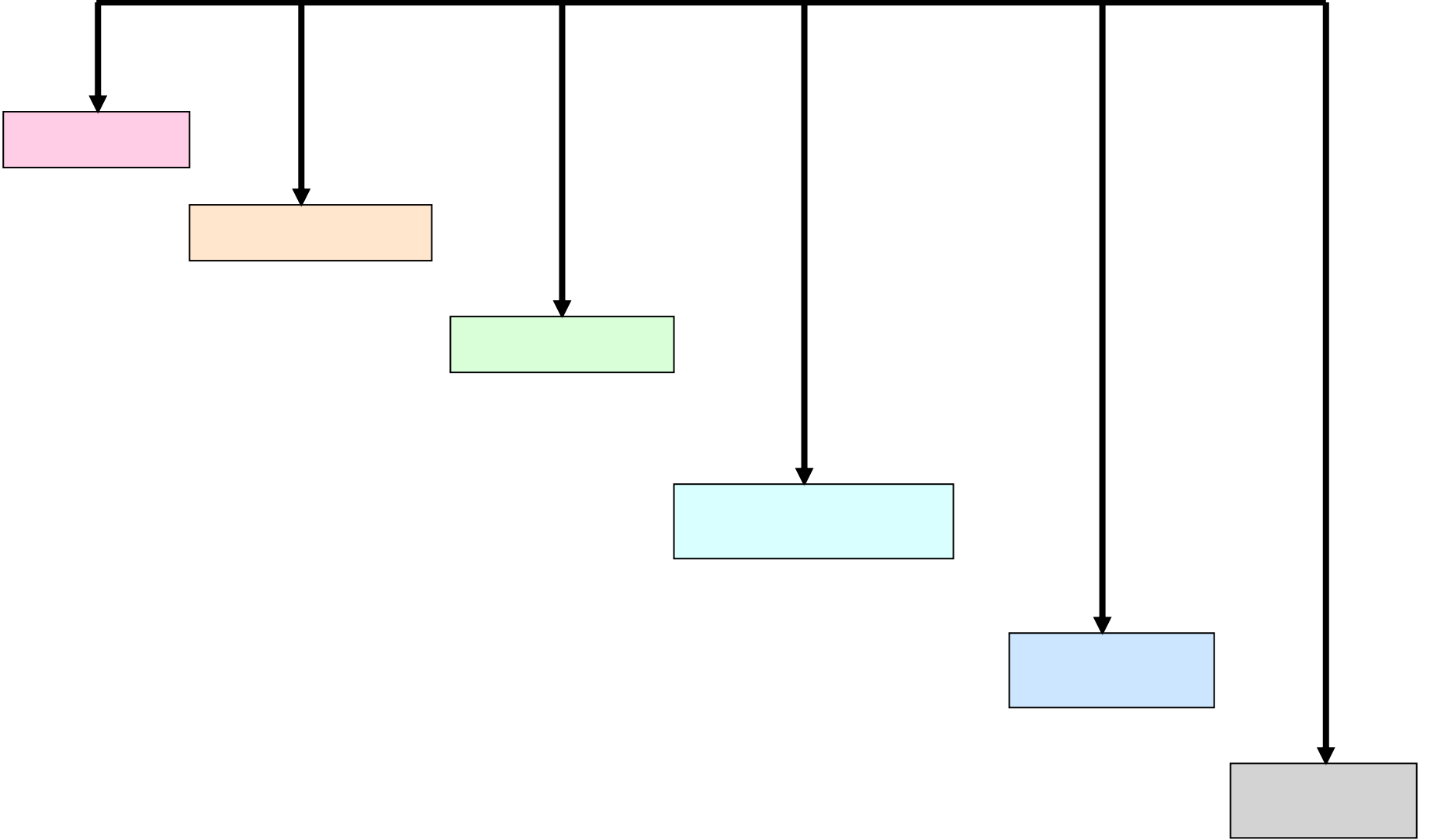
SÜREÇ

1. Öğrencilere "İman nedir?" sorusu yöneltilerek alınan cevaplar listelenir.
2. Daha sonra iman esasları ile ilgili aşağıdaki ayetler ve hadis yansıtılır ve öğrencilerin bunlar üzerinde konuşmaları sağlanarak hangi ayetin hangi iman esası ile ilgili olduğunu bulmalarını istenir.
 - *"Ey iman edenler! Allah'a, peygamberine, peygamberine indirdiği kitaba ve daha önce indirdiği kitaba iman (da sebat) ediniz. Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve kıyamet gününü inkâr ederse tam manasıyla sapmıştır."* (4/Nisa 136)
 - *"Yine onlar, Sana indirilen kitaba ve senden önce indirilen (kitaplara) da inanırlar. Onlar ahirete de şüphesiz inanırlar."* (2/Bakara 4)
 - *"Şüphesiz ki mü'minler ancak Allah'a ve rasulüne iman eden, ondan sonra da şüpheye düşmeyen ... kimselerdir."* (49/Hucurat 15)
 - *Gönderilen peygamber, Rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti, mü'minler de iman ettiler. Onlardan her biri Allah'a, onun meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler..."* (2/Bakara 285)
 - *"O kimseler namazı kılarlar, zekâtı verirler; onlar ahirete de kesin olarak iman ederler."* (31/Lokman 4)
 - *"...Cibril, Hz. Muhammed'e gelerek 'İman nedir?' diye sordu. Hz. Peygamber; 'Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine ve ahiret gününe iman etmendir, ayrıca hayır ve şerri ile birlikte kadere inanmandır...' buyurdu."* (Müslim, İman, 8)
3. Öğrencilerin ayetlerde tespit ettikleri iman esasları listelenir.
4. Öğrencilerden iman esasları ile ilgili çalışma kağıdını doldurmaları istenir (EK-1).
5. Öğrencilerden inanç esaslarının hayatımızdaki yansımaları üzerinde konuşmaları istenir. Alınan cevaplar listelenir.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerin iman esaslarını kavrayıp kavramadıkları kontrol edilir.

İMAN ESASLARI

İBADETTE İÇTENLİK

DERS	: Temel Dinî Bilgiler
SINIF	: 9. sınıf
YAKLAŞIK SÜRE	: 40'
ÜNİTE	: İslam'da İbadet
TEMEL BECERİLER	: Sosyal katılım, mekân, zaman ve kronolojiyi algılama, iletişim ve empati
KAZANIMLAR	: İbadetin temel ilkelerini bilir.
KAYNAK/MATERYAL	: Kur'an-ı Kerim, İslam ilmi hâli, asetat, tepegöz ve projeksiyon

SÜREÇ

1. İbadet kavramı açıklanarak niçin ibadet yapıldığı hakkında konuşulur.
2. Sınıf beş gruba ayrılır, her bir gruptan ibadetlerin temel ilkeleri konusunda tartışma yapmaları istenir. İsteklilik, samimiyet, gösterişten uzak olma, kolaylık ve güç yetirebilirlik gibi ibadetin temel ilkelerinin öğrenciler tarafından bulunabilmesi için gerekli yönlendirmeler yapılır. Öğrencilerin ulaştıkları sonuçlar listelenir.
3. Öğrencilerin çevresinde bu ilkelere dair gözlemleri dinlenir.
4. Öğrencilere çalışma kâğıtları dağıtılır (EK-1) ve ulaşılan sonuçlar çerçevesinde doldurmaları sağlanır.

DEĞERLENDİRME

Çalışma kâğıtları kontrol edilir.

ÇALIŞMA KÂĞIDI

İBADETİN TEMEL İLKELERİ VE ANLAMLARI

ANLAMI:	
İSTEKLİLİK	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
SAMİMİYET	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
GÖSTERİŞTEN UZAK OLMAK	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
KOLAYLIK	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
GÜÇ YETİREBİLİRLİK	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

İBADET İNSANI YÜCELTİR

DERS	: Temel Dinî Bilgiler
SINIF	: 9. sınıf
YAKLAŞIK SÜRE	: 40'
ÜNİTE	: İslam'da İbadet
TEMEL BECERİLER	: Sosyal katılım, mekân, zaman ve kronolojiyi algılama, iletişim ve empati
KAZANIMLAR	: İbadetlerin bireysel ve toplumsal işlevlerinin bilincinde olur.
KAYNAK/MATERYAL	: Kur'an-ı Kerim, İslam ilmiyhâli, çalışma kâğıdı

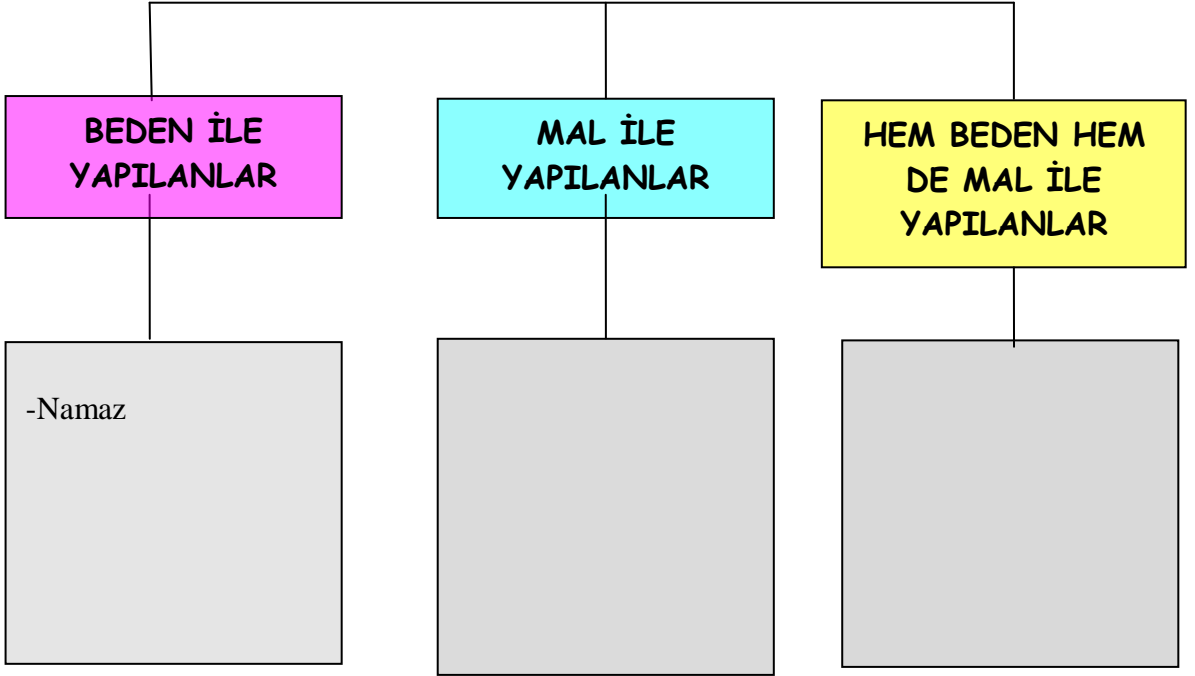
SÜREÇ

1. Öncelikle öğrencilerle başlıca ibadetlerin neler olduğu hakkında konuşulur. Başlıca ibadetler listelenir.
2. Öğrenciler iki gruba ayrılıp birinci grubun ibadetlerin bireysel faydaları, ikinci grubun ise ibadetlerin toplumsal faydaları hakkında konuşmaları sağlanır. Her iki grubun da ulaştığı sonuçlar listelenir.
3. Daha sonra öğrencilerden bu bilgilerin ışığında başlıca ibadetler ve nitelikleri (EK-1) ile ibadetlerin bireysel ve toplumsal faydaları konusundaki (EK-2) çalışma kâğıtlarını doldurmaları istenir.

DEĞERLENDİRME

Çalışma kâğıtlarının doğru bir şekilde doldurulup doldurulmadığı kontrol edilir.

ÇALIŞMA KÂĞIDI
BAŞLICA İBADETLER VE NİTELİKLERİ

ÇALIŞMA KÂĞIDI

İBADETLER	BİREYSEL FAYDALARI	TOPLUMSAL FAYDALARI
NAMAZ		
ORUÇ		
ZEKÂT		
HAC VE UMRE		
KURBAN		
SALİH AMEL		

DİĞER KİTAPLARI TANIYALIM

DERS	: Temel Dinî Bilgiler
SINIF	: 9. sınıf
YAKLAŞIK SÜRE	: 40'
ÜNİTE	: Vahiy Süreci ve Kur'an
TEMEL BECERİLER	: Kur'an-ı Kerim mealini kullanma, mekan, zaman ve kronolojiyi algılama
KAZANIMLAR	: Diğer peygamberlere vahyedilen sayfeleri söyler. Tevrat, Zebur, İncil ve bunları tebliğ eden peygamberler hakkında bilgi sahibi olur.
KAYNAK/MATERYAL	:Kur'an-ı Kerim, Kitab-ı Mukaddes, tefsir kitapları, dinler tarihi kitapları, ansiklopediler, asetat, tepegöz ve projeksiyon

SÜREÇ

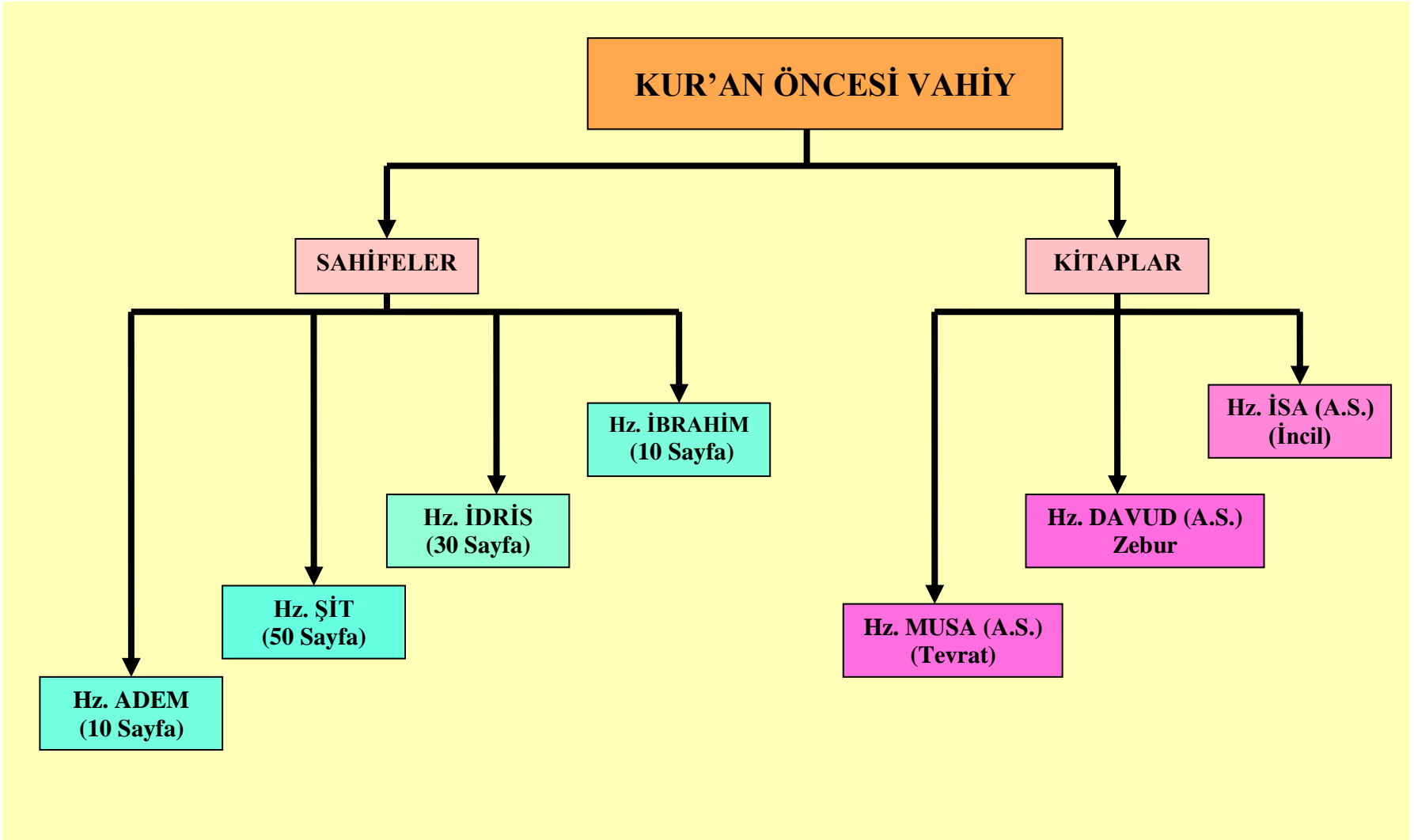
1. Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim öncesi vahiyler hakkında araştırma yapmaları istenir.
2. Peygamberlere vahiy indirildiğini belirten ayetler okunur:
 - *“Yine onlar, sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler; ahiret gününe de kesin olarak inanırlar.”* (2/Bakara 4)
 - *“Biz Nuh'a ve ondan sonraki peygamberlere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik. Ve (nitekim) İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, esbata (torunlara), İsa'ya, Eyyub'e, Yunus'a, Harun'a, ve Süleyman'a vahyettik. Davud'a da Zebur'u verdik.”* (4/Nisâ 163)
 - *“(Resulüm!) O, sana Kitabı hak ve önceki kitapları tasdik edici olarak tedricen indirmiş; daha önce de insanlara doğru yolu göstermek üzere Tevrat ile İncil'i indirmişti. Furkan'ı da indirdi. Bilinmeli ki Allah'ın ayetlerini inkâr edenler için şiddetli bir azap vardır. Allah, suçlunun hakkından gelen mutlak güç sahibidir.”* (3/Âl-i İmrân 3-4)
3. Kur'an öncesi vahiylerin hangi peygamberlere geldiğini ve özelliklerini yazabilecekleri çalışma kağıdı öğrencilere dağıtılır. (EK-1)
4. Öğrencilerin yaptığı araştırmalar çerçevesinde Kur'an öncesi vahiy ve peygamberleri hakkında sınıfça konuşulur.
5. Daha sonra hangi peygambere hangi kitap ve sahifenin gönderildiğini ifadeeden şema yansıtılır (EK-2) ve sınıfça değerlendirilir.
6. Sınıfa getirilen Zebur, Tevrat ve İncil'den bölümler incelenir.
7. Öğrencilere dağıtılan (EK-1) çalışma kağıdının doldurulması sağlanır.

DEĞERLENDİRME

Çalışma kâğıtları kontrol edilir.

ÇALIŞMA KÂĞIDI

KUR'AN ÖNCESİ VAHİYLER			
SAHİFELER	KİME İNDİRİLDİĞİ	KAÇ SAYFA İNDİRİLDİĞİ	
	
	
	
	
		KİME İNDİRİLDİĞİ	BÖLÜMLERİ VE ÖZELLİKLERİ
KİTAPLAR	TEVRAT
	ZEBUR
	İNCİL

KUR'AN'IN EĞİTİCİ ÖZELLİKLERİ

DERS	: Temel Dinî Bilgiler
SINIF	: 9. sınıf
YAKLAŞIK SÜRE	: 80'
ÜNİTE	: Vahiy Süreci ve Kur'an
TEMEL BECERİLER	: Kur'an-ı Kerim mealini kullanma, mekan, zaman ve kronolojiyi algılama
KAZANIMLAR	: Kur'an'ın eğitici özelliklerini açıklar.
KAYNAK/MATERYAL	: Kur'an-ı Kerim, tefsir kitapları, asetat, tepegöz ve projeksiyon

SÜREÇ

1. Hz. Muhammed'in son peygamber olduğu ve Kur'an'ın vahyin son halkasını teşkil ettiği hakkında aşağıdaki ayetler okunur ve üzerinde sınıfça konuşulur.

"...Bugün size dininizi kemale erdirdim , üzerinize nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslam'ı seçtim..." (5/Mâide 3)

"Muhammed, sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir. Fakat o, Allah'ın Resulü ve peygamberlerin sonuncusudur. Allah her şeyi hakkıyla bilendir." (33/Ahzâb 40).

2. Kur'an'ın; önceki kitapları tasdik edici, evrensel ve Allah'ın koruması altında Arapça bir kitap olduğu ile ilgili ayetler yansıtılır ve bu ayetler bağlamında öğrencilerin yorum yapmaları sağlanır.

"...(Bu Kur'an) uydurulabilecek bir söz değildir. Fakat o kendinden öncekileri tasdik eden her şeyi açıklayan (bir kitaptır); iman eden toplum için bir rahmet ve bir hidayettir." (12/Yusuf 111)

"...İnsanlara doğru yolu gösteren, hidayeti açıklayan, hakkı ve batılı birbirinden ayırt eden Kur'an, ramazan ayında indirilmiştir..." (2/Bakara 185)

"Kur'an'ı kesinlikle biz indirdik; elbette onu yine biz koruyacağız." (15/Hicr 9)

"Anlayasınız diye biz onu Arapça bir Kur'an olarak indirdik." (12/Yusuf 2)

3. Kur'an'ın eğitici özellikleri projeksiyonla yansıtılır (EK-1) ve eğitici özellikleri ile ilgili aşağıdakiler ve benzer ayetler çerçevesinde sınıfça konuşulur.

Kur'an iyiliğe yönlendirir ve kötülükten sakındırır: *"Herkesin yöneldiği bir kiblesi vardır. (Ey müminler!) Siz hayır işlerinde yarışın. Nerede olursanız olun, sonunda Allah hepinizi bir araya getirir. Şüphesiz Allah her şeye kadirdir." (2/Bakara 148)*

"İyilikle kötülük bir olmaz. Sen (kötülüğü) en güzel bir şekilde önle. O zaman seninle arasında düşmanlık bulunan kimse, sanki candan bir dost olur." (41/Fussilet 34)

"... İyilik ve (Allah'ın yasaklarından) sakınmak üzerine yardımlaşın, günah ve düşmanlık üzerine yardımlaşmayın..." (5/Mâide 2)

"Yine onlar, Rab'lerinin rızasını isteyerek sabreden, namazı dosdoğru kılan, kendilerine verdiğimiz rızıktan gizli ve açık olarak (Allah yolunda) harcayan ve kötülüğü iyilikle savan kimselerdir. İşte onlar var ya, dünya yurdunun (güzel) sonu sadece onlarındır." (13/Ra'd 22)

Olgun insan modeli sunar: “...Bana ve ana babana şükret diye tavsiyede bulunmuşuzdur...” Lokman :Ey oğulcuğum! İşlediğin şey, bir hardal tanesi ağırlığınca olsa da, bir kayanın içinde veya göklerde yahut yerin derinliklerinde bulursa Allah onu getirip meydana kor. Doğrusu Allah Latîf’tir, Haberdar’dır.” “Ey oğulcuğum! Namazı kıl, uygun olanı (iyiliği) emredip fenalığı önle, başına gelene sabret; doğrusu bunlar, azmedilmeye değer işlerdir.” “ İnsanları küçümseyip yüz çevirme, yeryüzünde böbürlenerek yürüme; Allah kendini beğenip övünen hiç kimseyi şüphesiz ki sevmez.” “Yürüyüşünde tabii ol; sesini kıs. Seslerin en çirkini şüphesiz merkeplerin sesidir.” (31/Lokman 14-19)

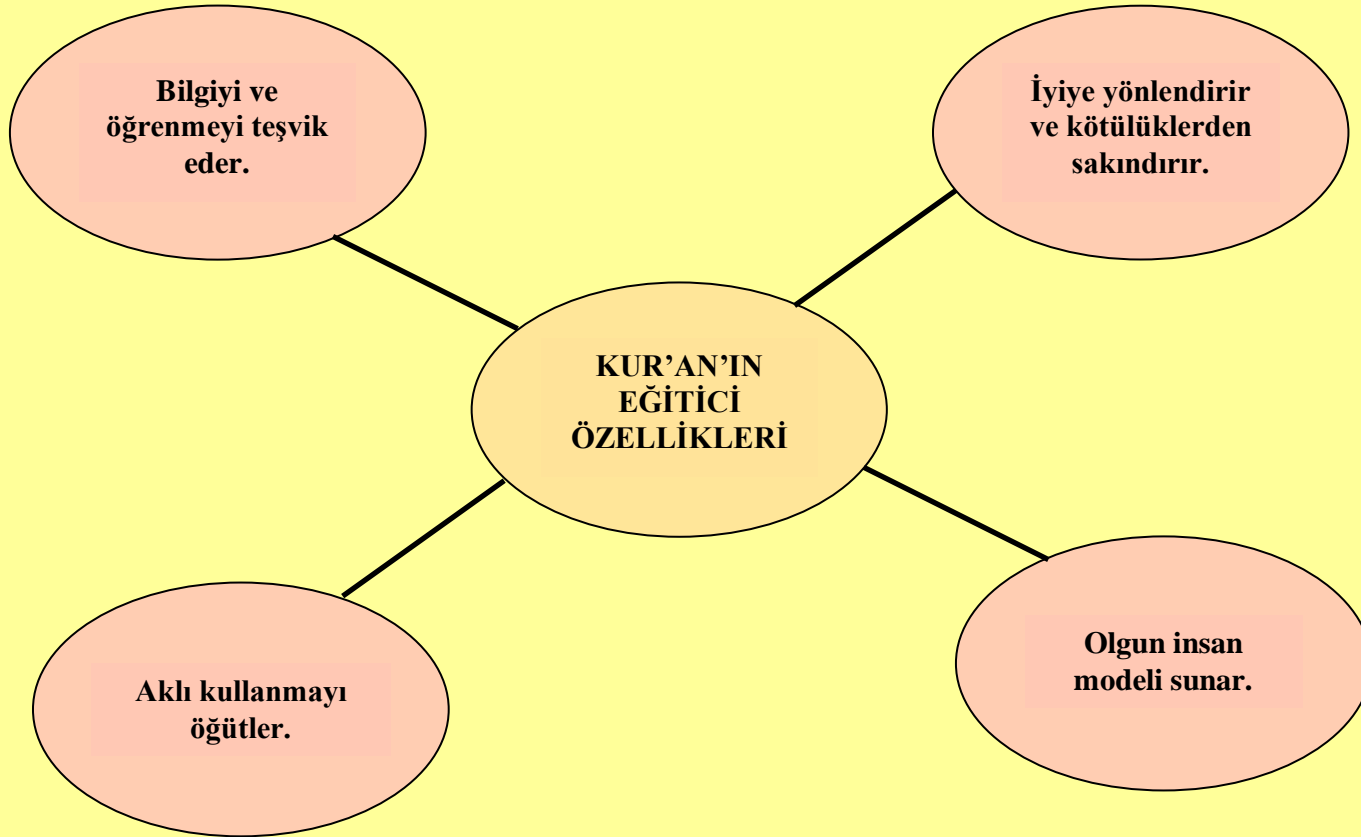
Aklı kullanmayı öğütler: “Gece ve gündüzün birbiri ardından gelmesinde, gökten Allah’ın rızık vermek için yağmur indirip yeri onunla, ölümünden sonra diriltmesinde, rüzgarları yönetmesinde, akleden kimseler için dersler vardır.” (45/Câsiye 5)
“Onlara (müşriklere): Allah’ın indirdiğine uyun, denildiği zaman onlar, “Hayır! Biz, atalarımızı üzerinde bulduğumuz yola uyarız.” dediler. Ya ataları bir şey anlamamış, doğruyu da bulamamış idiysele? (Hidayet çağrısına kulak vermeyen) Kâfirlerin durumu, sadece çobanın bağırıp çağırmasını işiten hayvanların durumuna benzer. Çünkü onlar sağır, dilsizler ve körlerdir. Bu sebeple düşünmezler.” (2/Bakara 170-171)
“Şüphesiz ki bu Kur’an en doğru yola iletir.” (17/İsrâ 9)

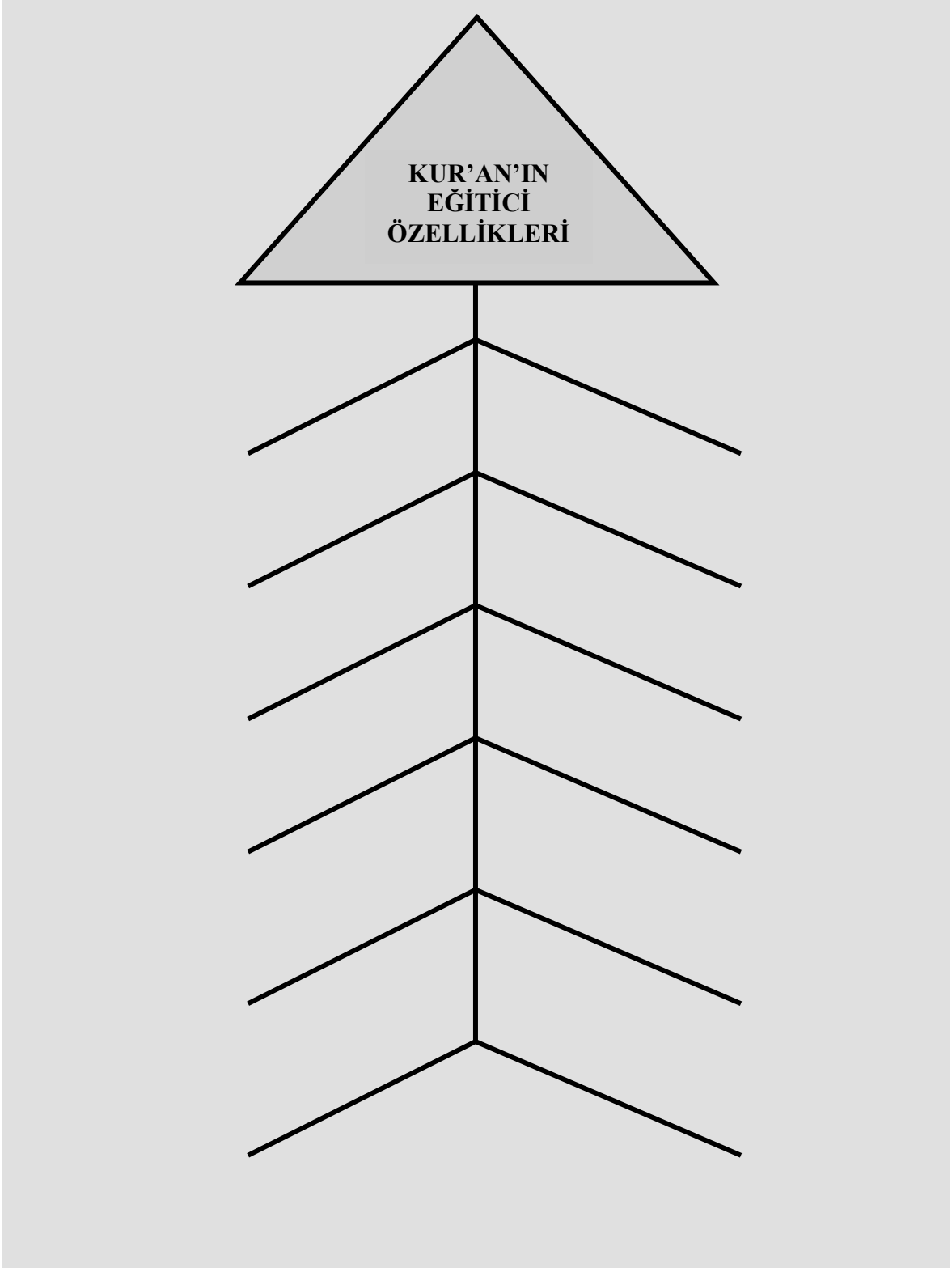
Bilgi ve öğrenmeyi teşvik eder: “...Ey Muhammed! De ki: ”Bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?” Doğrusu ancak akıl sahipleri öğüt alırlar.” (39/ Zümer 9)
“O takva sahipleri ki, bollukta da darlıkta da Allah için harcarlar; öfkelerini yutarlar ve insanları affederler. Allah da güzel davranışta bulunanları sever.” (3/Âl-i İmrân 134)

4. Öğrencilerden Kur’an’ın eğitici özelliklerini bireysel ve toplumsal yönlerini dikkate alarak balık kılçığında göstermeleri istenir (EK-2).

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerin Kur’an’ın eğitici niteliklerini kavrayıp kavramadıkları gözlemlerle ölçülür.

ONLARIN SEÇKİN ÖZELLİKLERİ VARDIR

DERS	: Temel Dinî Bilgiler
SINIF	: 9. sınıf
YAKLAŞIK SÜRE	: 80'
ÜNİTE	: Peygamberlik ve Son Peygamber Hz. Muhammed
TEMEL BECERİLER	: Mekân, zaman ve kronolojiyi algılama, iletişim ve empati
KAZANIMLAR	: Peygamberlerin ortak niteliklerini açıklar.
KAYNAK/MATERYAL	: Kur'an-ı Kerim, kelim ve akaid kitapları, asetat, tepegöz ve projeksiyon

SÜREÇ

1. Peygamberde ne tür özelliklerin bulunabileceği hakkında aşağıdaki ayetlerin de yardımıyla öğrencilerin fikir yürütmeleri istenir.

- “Biz onları (peygamberleri), yemek yemez birer (cansız) ceset olarak yaratmadık. Onlar (bu dünyada) ebedî de değildirler.” (21/Enbiyâ 8).
 - “De ki: Ben, yalnızca sizin gibi bir beşerim. (Şu var ki) bana, İlah'ınızın, sadece bir ilah olduğu vahyolunuyor. Artık her kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa, iyi iş yapsın ve Rabbine ibadette hiçbir şeyi ortak koşmasın.” (18/Kehf 110).
 - “... Onlar dediler ki: Siz de bizim gibi bir insandan başka bir şey değilsiniz. ...Peygamberleri onlara dediler ki: “(Evet) biz sizin gibi bir insandan başkası değiliz. Fakat Allah nimetini kullarından dilediğine lütfeder. Allah'ın izni olmadan bizim size bir delil getirmemize imkân yoktur. Müminler Allah'a dayansınlar.” (14/İbrahim 10-11).
 - “De ki: Ben size, Allah'ın hazineleri yanındadır, demiyorum. Ben gaybı da bilmem. Size, ben bir meleğim de demiyorum. Ben, sadece bana vahyolunana uyarım. De ki: Kör ile gören bir olur mu? Hiç düşünmez misiniz?” (6/En'âm 50).
- a. **Sıdk sıfatı ile ilgili olarak;** Bir peygamberin “doğru olması” hangi anlamları içerir? Sorusu sorulur. Daha sonra :
- “Kitap'ta İbrahim'i an. Zira o, sıdkı bütün bir peygamberdi.- Resülüm! Kitap'ta İsmail'i de an. Gerçekten o, sözüne sadıktı, resul ve nebi idi. Halkına namazı ve zekâtı emrederdi; Rabbi nezdinde de hoşnutluk kazanmış bir kimse idi. Kitapta İdris'i de an. Hakikaten o, pek doğru bir insan, bir peygamberdi. Onu üstün bir makama yücelttik. İşte bunlar, Allah'ın kendilerine nimetler verdiği peygamberlerden, Adem'in soyundan, Nuh ile birlikte (gemide) taşıdıklarımızdan, İbrahim ve İsrail (Ya'kup)'in soyundan, doğruya ulaştırdığımız ve seçkin kıldığımız kimselerdendir. Onlara, çok merhametli olan Allah'ın ayetleri okunduğunda ağlayarak secdeye kapanırlar. ” (19/Meryem 41 ve 54-58) ayetleri yansıtılır ve üzerinde konuşulur.
- b. **Emanet sıfatı ile ilgili olarak** peygamberlerin güvenilir olmasının vahyin tebliği açısından önemi nedir? sorusu sorulur. Aşağıdaki ayetler çerçevesinde:
- “Size Rabbimin vahyettiklerini duyuruyorum ve ben sizin için güvenilir bir öğütçüyüm.” (7/A'râf, 68), “Bilin ki ben, size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim. “ (26/Şuarâ 107,125,143,162 ve 178) ile peygamberimizin de el-Emin sıfatı da dikkate alınarak tartışma yürütülür.
- c. **Fetanet sıfatı ile ilgili olarak** peygamberler neden toplumun en akıllı ve zeki insanlarından seçilmiştir? sorusu ve:
- “Andolsun biz İbrahim'e daha önce rüşdünü vermiştik. Biz onu iyi tanırdık.” (21/Enbiyâ 51) ayeti doğrultusunda tartışılır.

d. Tebliğ sıfatı ile ilgili olarak peygamberlerin dindeki konumu ve tebliğ görevi arasında ne gibi bir ilişki vardır? Sorusu yöneltilir ve aşağıdaki ayetler çerçevesinde konu tartışılır:

“Ey Resul! Rabbinden sana indirilene tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan onun elçiliğini yapmamış olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır. Doğrusu Allah, kâfirler topluluğuna rehberlik etmez.” (5/Mâide 67)

“Rabbinin kitabından sana vahyedilene oku. Onun kelimelerini değiştirecek yoktur. Ondan başka bir sığınak da bulamazsın.” (18/Kehf 27)

“Biz, onlara vaat ettiğimiz (azabın) bir kısmını sana göstersek de veya (ondan önce) seni öldürsek de sana ancak (Allah’ın emirlerini) tebliğ etmek düşer. Hesap yalnız bize aittir.” (13/Ra’d 40)

e. İsmet sıfatı ile ilgili olarak; peygamberlerin günahattan korunmuş olmaları (ismet) konusu aşağıdaki ayet çerçevesinde konuşulur.

“Onları, emrimiz uyarınca doğru yolu gösteren önderler yaptık ve kendilerine hayırlı işler yapmayı, namaz kılmayı, zekât vermeyi vahyettik. Onlar, daima bize ibadet eden kimselerdir. “ (21/Enbiyâ 73)

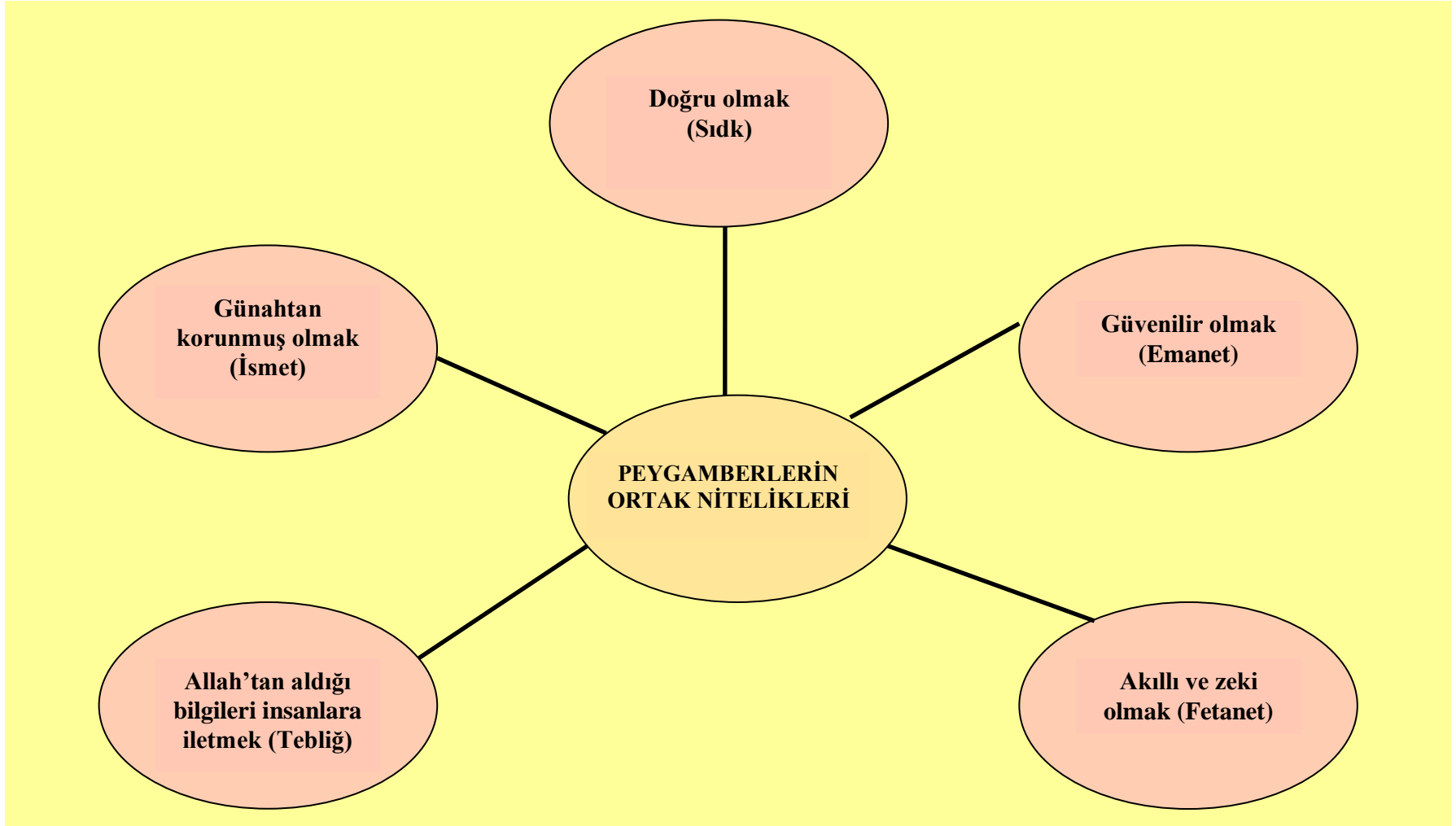
2. Daha sonra peygamberlerin doğru olmak (sıdk), güvenilir olmak (emanet), akıllı ve zeki olmak (fetanet), Allah’tan aldığı bilgileri insanlara iletme (tebliğ), günahattan korunmuş olmak (ismet) gibi ortak nitelikler taşıdıkları ile ilgili şema yansıtılır (EK-1)

3. Bu sorulara verilen cevaplar çerçevesinde öğrencilerin çalışma kâğıtlarını doldurmaları sağlanır (EK-2).

DEĞERLENDİRME

(EK-2) çalışma kâğıdı kontrol edilir.

PEYGAMBERLERİN ORTAK NİTELİKLERİNİ GÖSTEREN ŞEMA

ÇALIŞMA KÂĞIDI

Peygamberlerin ortak nitelikleri	NE ANLIYORUZ?
Doğru olmak (Sıdk)	
Güvenilir olmak (Emanet)	
Akıllı ve zeki olmak (Fetanet)	
Allah'tan aldığı bilgileri insanlara iletme (Tebliğ)	
Günahtan korunmuş olmak (İsmet)	

KUR'AN'DA HZ. MUHAMMED

DERS	: Temel Dinî Bilgiler
SINIF	: 9. sınıf
YAKLAŞIK SÜRE	: 80'
ÜNİTE	: Peygamberlik ve Son Peygamber Hz. Muhammed
TEMEL BECERİLER	: Mekân, zaman ve kronolojiyi algılama, iletişim ve empati
KAZANIMLAR	: Kur'an ayetleri ışığında Hz. Muhammed'in özelliklerini tanıır.
KAYNAK/MATERYAL	: Kur'an-ı Kerim, asetat, tepegöz ve projeksiyon.

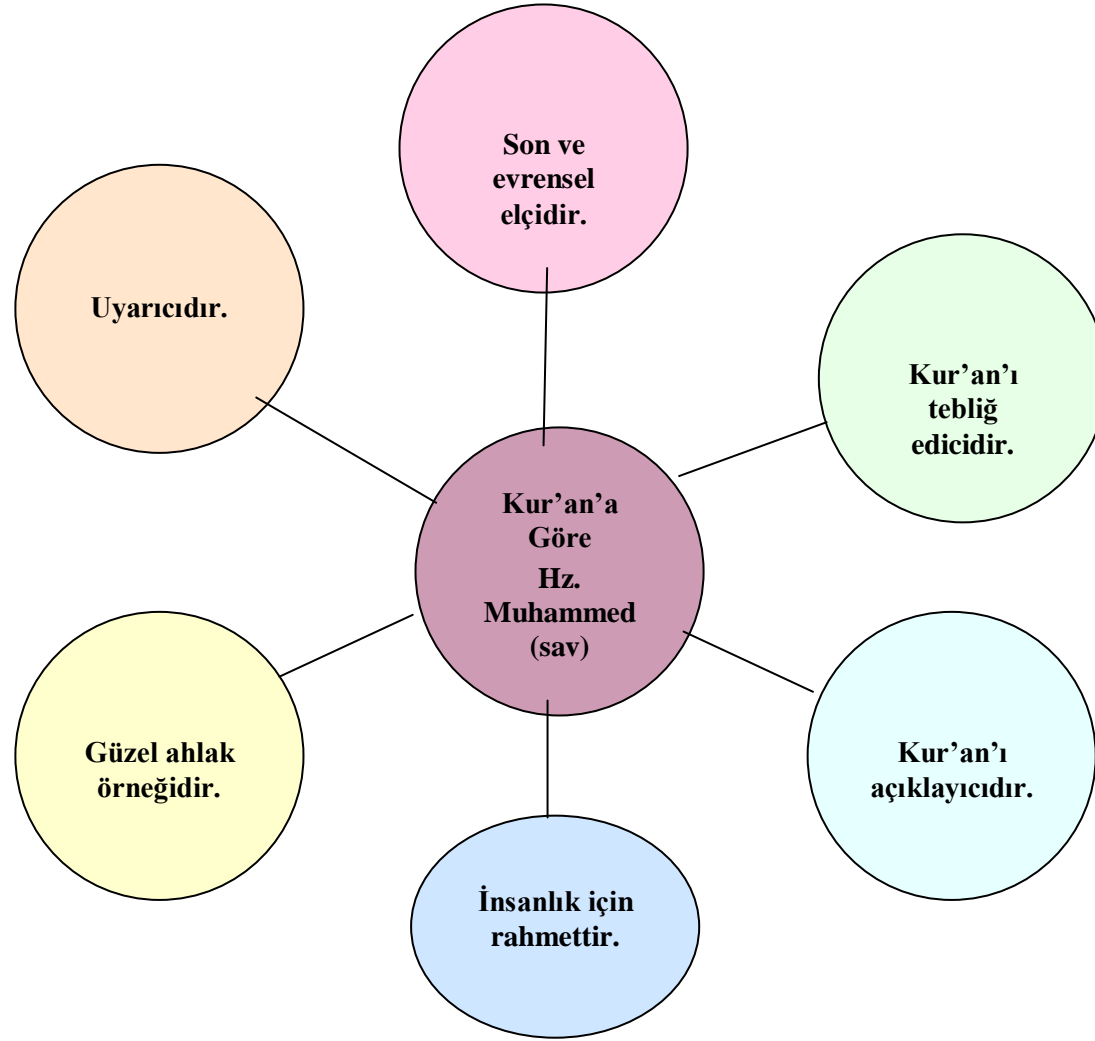
SÜREÇ

- Öğrencilerin “son olmak” ve “evrensellik” kavramları hususunda konuşmaları sağlanır.
- Peygamberimizin nitelikleriyle ilgili aşağıdaki ayetler yansıtılarak, öğrencilerin bu ayetleri yorumlamaları sağlanır:
 - Son elçi oluşu:** “...O Allah'ın Resulü ve peygamberlerin sonuncusudur...” (33/Ahzâb 40);
 - Rahmet oluşu:** “Biz seni âlemlere rahmet olarak gönderdik.” (21/Enbiyâ 107).
 - Kur'an'ı tebliğ edici:** “Ey Resul! Rabbinden sana indirilene tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan peygamberlik görevini yapmamış olursun...” (5/Mâide 67); “Sana düşen apaçık bir tebliğdir.” (16/Nahl 82).
 - Kur'an'ı açıklayıcı:** “...İnsanlara kendilerine indirilene açıklamaları için ve düşünüp anlaşılanları diye sana da bu Kur'an'ı indirdik.” (16/Nahl 44),
 - Güzel ahlak örneği:** “Andolsun ki, Resulullah sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir örnektir. (33/Ahzâb 21); “Elbette sen yüce bir ahlaka sahipsin.” (68/Kalem 4)
 - Uyarıcı:** “Biz seni bütün insanlara müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik. Fakat insanların çoğu bunu bilmezler.” (34/Sebe' 28); “Ey peygamber! Biz seni hakikaten bir şahit, bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik. Allah'ın izniyle, bir davetçi ve bir nur saçan bir kandil olarak (gönderdik).” (33/Ahzâb 45-46) “...Ben apaçık bir uyarıcıyım.” (46/Ahkaf 9)
 - Doğruyu gösteren rehber:** “İşte böylece sana da emrimizle Kur'an'ı vahyettik. Sen, kitap nedir, iman nedir bilmezdin. Fakat biz onu kullarımızdan dilediğimizi kendisiyle doğru yola erdirdiğimiz bir nur kıldık. Şüphesiz ki sen doğru bir yolu göstermekteisin.” (42/Şûrâ 52)
- Kur'an'a göre Hz. Muhammed şeması yansıtılır. (EK-1)
- (EK-2) 'de yer alan çalışma kağıdına öğrencilerin kompozisyon yazmaları sağlanır.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerin Hz. Peygamber hakkındaki ayetleri anlayıp anlamadıkları kontrol edilir.

KUR'AN'A GÖRE HZ. MUHAMMED

KUR'AN HZ. MUHAMMED'E UYMAI EMREDİYOR

DERS	: Temel Dinî Bilgiler
SINIF	: 9. sınıf
YAKLAŞIK SÜRE	: 40'
ÜNİTE	: Peygamberlik ve Son Peygamber Hz. Muhammed
TEMEL BECERİLER	: Mekân, zaman ve kronolojiyi algılama, iletişim ve empati.
KAZANIMLAR	: Sünnetin dindeki konumunu fark eder.
KAYNAK/MATERYAL	: Kur'an-ı Kerim, hadis kitapları, hadis terimleri ve dinî terimler sözlükleri, asetat, tepegöz ve projeksiyon.

SÜREÇ

- 1- Öğrencilerden “sünnet” kavramını “dinî terimler” ve “hadis terimleri” sözlüklerinden araştırmaları istenir. Bu kavram hakkında sınıfça konuşulur.
- 2- Öğrencilerden çevrelerinde sünnet olarak kabul edilen davranışları tespit etmeleri istenir ve “sünnet” kavramı çerçevesinde konuşmaları sağlanır.
- 3- Öğrencilerden kendi hayatlarında sünnet olarak kabul ettikleri davranışların neler olduğunu söylemeleri istenir ve alınan sonuçlar listelenir.
- 4- Daha sonra sünnetin dindeki yeri ile ilgili aşağıdaki ayet ve hadisler yansıtılarak sınıfça yorumlanır, ulaşılan sonuçlar listelenir:
 - “... Peygamber size neyi verdiyse onu alın, size neyi yasakladıysa ondan da sakının. ...” (59/Haşr 7)
 - “... o Peygamber onlara iyiliği emreder, onları kötülükten men eder, onlara temiz şeyleri helal, pis şeyleri haram kılar ...” (7/A'râf 157)
 - “(Resulüm!) De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah son derece bağışlayıcı ve esirgeyicidir. De ki: Allah'a ve Resulü'ne itaat edin. Eğer yüz çevirirlerse bilsinler ki Allah kafirleri sevmez.” (3/Âl-i İmrân 31-32)
 - “Ey iman edenler! Allah'a ve Resulüne itaat edin, işittiğiniz halde ondan yüz çevirmeyin.” (8/Enfâl 20)
 - “Andolsun ki, Resulullah, sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir örnektir.” (33/Ahzâb 21)
 - “O heva ve hevesinden değil ancak kendine vahyedilenden başkasını konuşmaz.” (53/Necm 3-4).
 - “Hayır, Rabb'ine andolsun ki aralarında çıkan anlaşmazlıklar hususunda seni hakem kılıp sonra da verdiği hükümden içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın (onu) tam manasıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar.” (4/Nisâ 65)
 - “Hac yapılışını benden öğreniniz.” (Müslim, Hac, 310).
 - “Namazı benden gördüğünüz gibi kılınız. (Buharî, Ezan 18).
 - “Size iki şey bıraktım. Onlara sarıldığınız müddetçe dalaletе düşmezsiniz. Onlar: Allah'ın Kitab'ı ve Resulünün sünnetidir.” (Malik, Muvatta, Kader 3, II,889); Ebû Davud, Harac, 33, H.No:3048.)
- 5- Verilen ayet ve hadisler çerçevesinde Hz. Peygamberin sünnetinin sadece bireysel ve ibadet alanıyla sınırlı olmadığı hakkına konuşulur.
- 6- Sürecin sonunda öğrencilere, sünnetin bireysel ve toplumsal hayattaki önemini içeren bir kompozisyon çalışması yaptırılır (EK-1).

DEĞERLENDİRME

Yazılan kompozisyonlar değerlendirilir.

KUR'AN VE SÜNNET AHLAKA KAYNAKLIK EDER

DERS	: Temel Dinî Bilgiler
SINIF	: 9. sınıf
YAKLAŞIK SÜRE	: 80'
ÜNİTE	: İslam ve Ahlak
TEMEL BECERİLER	: İletişim ve empati, hadis kaynaklarını kullanma, Kur'an- Kerim mealini kullanma
KAZANIMLAR	: İslam ahlakının kaynağının Kur'an ve sünnet olduğunu kavrar.
KAYNAK/MATERYAL	: Kur'an-ı Kerim, hadis kitapları, asetat, tepegöz ve projeksiyon

SÜREÇ

1. Öğrencilere “Ahlak ve ahlaklı olmak” nedir? sorusu yöneltilerek ahlak kavramı hakkında konuşulur.
2. Öğrencilerin çevrelerindeki insan davranışlarını gözlemleyerek bunlardan Kur'an ve sünnete uyan veya uymayanların neler olduğu hususunda konuşmaları sağlanır.
3. Temel ahlak ilkelerine kaynaklık eden ayet ve hadislerin bazıları yansıtılır.

- **Doğruluk ve adalet:** “Muhakkak ki, Allah adaleti, iyiliği, akrabaya yardım etmeyi emreder; çirkin işleri, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor.” (16/Nahl 90).
-“Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve doğrularla beraber olun.” (9/Tevbe 119).
-“Ey iman edenler! Allah için hakkı ayakta tutan, adaletle şahitlik eden kimseler olun...” (5/Mâide 8).
-“Doğruluk insanı iyiliğe götürür; iyilik de cennete götürür. Kişi doğru söyleye söyleye Allah katında doğrulardan yazılır...” (Buhari, Edeb, 69).
- **İyilik etmek:** “Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda harcamadıkça “iyi”ye erişemezsiniz. Her ne harcarsanız Allah onu hakkıyla bilir.” (3/Al-i İmran 92); “İyilik yüzlerinizi doğu ve batı tarafına çevirmeniz değildir. Asıl iyilik o kimsenin yaptığıdır ki, Allah'a, ahiret gününe, meleklerle, kitaplarına, peygamberlerine inanır. (Allah'ın rızasını gözeterek) yakınlarla, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, dilenenlere ve kölelere sevdiği maldan harcarlar; namaz kılar, zekât verir. Antlaşma yaptığı zaman sözlerini yerine getirir. Sıkıntı, hastalık ve savaş zamanlarında sabreder. İşte doğru olanlar bu vasıfları taşıyanlardır. Muttakiler ancak onlardır.” (2/Bakara 177).
“İyilik, ahlak güzelliğidir. Kötülük ise, (senin) kalbini rahatsız edendir.” (Tirmizi, Zühd, 56);
“...iyilik cennete götürür...” (Buhari, Edeb, 69).
- **Cömertlik:** “Daha önceden Medine'yi yurt edinmiş ve gönüllerine imanı yerleştirmiş olan kimseler, kendilerine hicret edip gelenleri severler ve onlara verilenler karşısında içlerinde kaygı duymazlar. Kendileri ihtiyaç içinde olsalar bile onları kendilerine tercih ederler. Kim nefsinin cimriliğinden korunursa işte onlar kurtuluş aerenlerdir.” (59/Haşr 9).

-“Elinde bulunandan (cömertçe) verenin, Allah’a karşı gelmekten sakınan en güzel söz Allah’ın birliğini doğrulayanın işlerini kolaylaştırırız.” (92/Leyl 5-7).

- **Merhamet:** “Muhammed Allah’ın elçisidir. Beraberinde bulunanlar (mü’minler) da kâfirlere karşı çetin; kendi aralarında merhametlidir...” (48/Fetih 29).
-“(Resul’üm!) De ki: Bağıyla ve merhamet et, Rabbim! Sen merhametlilerin en iyisisin.” (23/Mü’minûn 118).
-“Merhamet etmeyene merhamet edilmez.” (Buhari, Edeb, 18).
-“İnsanlara merhamet etmeyene Allah merhamet etmez.” (Buhari, Tevhid,3; Müslim, Fadâil,66).

- **Sevgi ve saygı:** “İman edip de iyi davranışlarda bulunanlara gelince onlar için çok merhametli olan Allah (gönüllerde) bir sevgi yaratacaktır.” (19/Meryem 96); “Rabbim yalnız kendisine kulluk etmenizi ve ana babanıza da iyi davranmanızı emretmiştir. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında ihtiyarlarsa onlara karşı “öf” bile deme. Onları azarlama. Onlara acıyarak rahmet kanatlarını ger ve :”Rabbim! Küçükken beni yetiştirdikleri gibi sen de onlara merhamet et.” de.” (17/İsrâ 23,24).
-“İman etmedikçe cennete giremezsiniz; birbirinizi sevmedikçe (gerçek manada) iman etmiş olmazsınız...” (Müslim, İman,93) “Küçüklerine merhamet etmeyen ve büyüklerine saygı göstermeyen bizden değildir.” (Tirmizî, Birr,15).

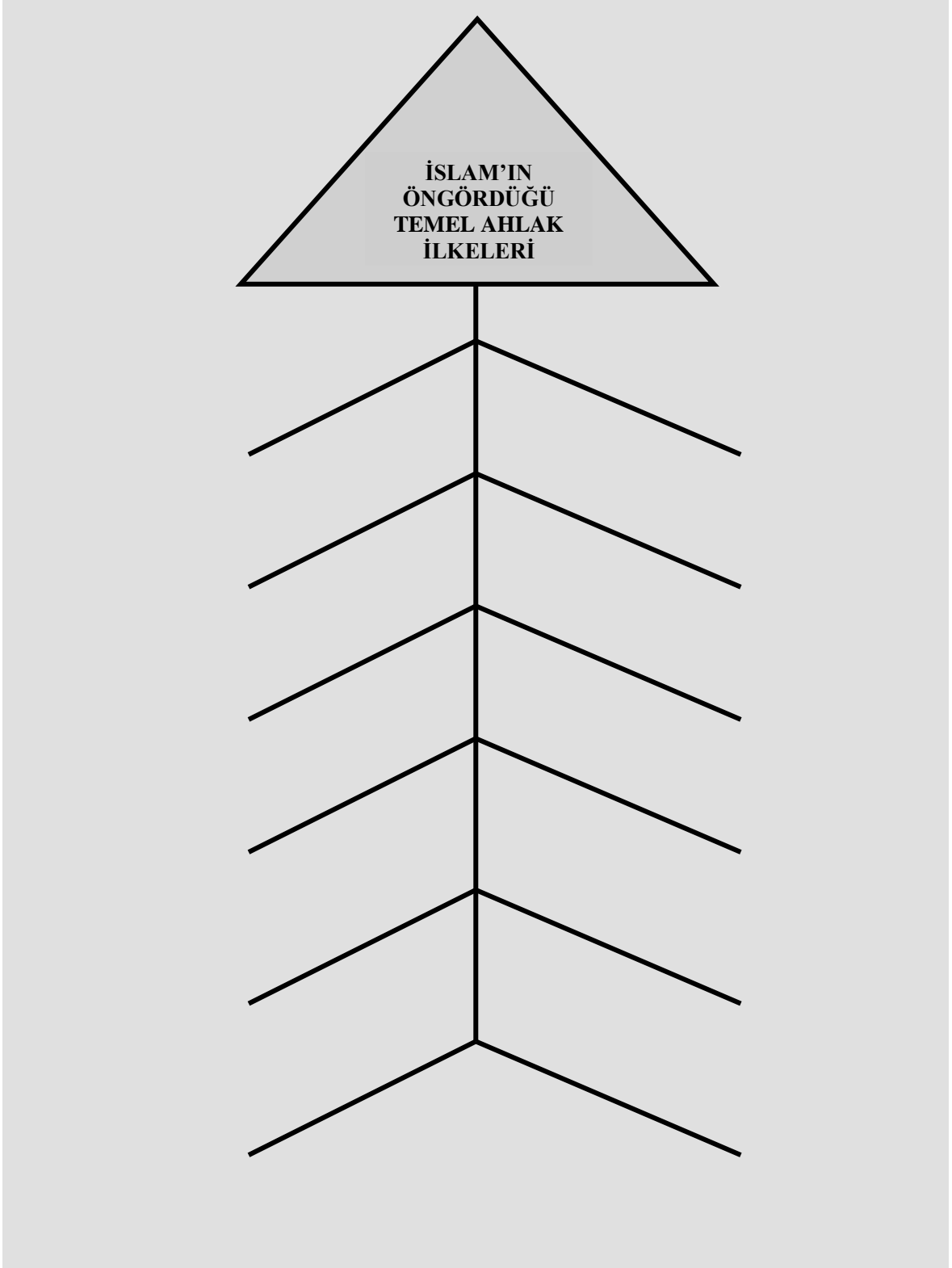
- **Barış ve hoşgörü:** “Eğer insanlar barışa yanaşırlarsa sen de ona yanaş ve Allah’a tevekkül et. Çünkü O iştiridir, bilendir.” (8/Enfal 61); “Allah’tan başkasına tapanlara (ve putlarına) sövmeyin; sonra onlar da bilgisizce, düşmanca Allah’a söverler...” (6/En’am 108) ; “Yerine getirdiğiniz zaman birbirinizi seveceğiniz bir davranışı haber vereyim mi?: Selamı aranızda yayınız.” (Müslim, Kitabı’l İman,93).

4. Daha sonra öğrencilerin yansıtılan ayet ve hadisler çerçevesinde, Kur’an ve sünnetin İslam ahlakına kaynak olmadaki rolü hakkında konuşmaları sağlanır.

5. Öğrencilerden temel ahlak ilkelerini balık kılıçığına yazmaları istenir (EK-1).

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerin balık kılıçığını doğru doldurup doldurmadıkları kontrol edilir.

NE KADAR GAYRET EDİYORUZ?

DERS	: Temel Dinî Bilgiler
SINIF	: 9. sınıf
YAKLAŞIK SÜRE	: 60'
ÜNİTE	: İslam ve Ahlak
TEMEL BECERİLER	: İletişim ve empati, Hadis kaynaklarını kullanma, Kur'an- Kerim mealini kullanma
KAZANIMLAR	: Güzel ahlaklı olmanın insan hayatındaki olumlu etkilerini fark eder ve iş dünyasında kendi davranışlarını ahlaki açıdan sorgular.
KAYNAK/MATERYAL	: Kur'an-ı Kerim, hadis kitapları, siyer kitapları, asetat, tepegöz ve projeksiyon

SÜREÇ

1. Hz. Peygamberin ahlaka ve ahlaklı olmaya dair sözleri ve onun örnek davranışlarını içeren aşağıdaki metin yansıtılır ve sınıfça paylaşılır.

Güzel ahlak, kişiler için önemli olduğu gibi toplumlar için de önemlidir. Toplumda sevgi ve uyum ancak güzel ahlak sayesinde sağlanabilir. Gezegenler arasındaki uyum kainat nizamının düzeni için ne kadar önemli ise fert ve toplum hayatında da ahlak aynı derecede önemlidir. Ahlaken yozlaşan bir toplum dağılmaya ve yok olmaya mahkumdur. Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed ahlakın önemini şu şekilde ifade etmiştir:

“İnsanlara maddi yardımda bulunarak (sonsuz kadar) memnun etmeniz mümkün değildir. (Malınız da buna yetmeyebilir.) Siz onları güler yüzünüz ve güzel ahlakınızla memnun etmeye çalışınız.” (Hakim, I,12)

O şu hadislerinde de güzel ahlakın önemine şöyle dikkat çekmektedir:

“Müminlerin imanca en olgun olanı ahlakı en güzel olanıdır. (Buhari, Edeb,38)

“Sizin bana en sevimli, kıyamet günü bana en yakın olanınız ahlakı en güzel olanınızdır.” (Ahmet İbn Hanbel, II,185),

“Kıyamet gününde müminin terazisinde güzel ahlaaktan daha ağır (gelecek) bir şey yoktur. Şüphesiz Allah kötü huylu çirkin sözlü kimseleri sevmez.” (Tirmizi, Birr, 62),

“Nerede olursanız olun, Allah'a karşı gelmekten sakının ve kötü (davranışın) ardından hemen iyilik yapın ki onu silip yok etsin. Ayrıca insanlarla iyi geçinin.” (Tirmizi, Birr, 55)

Ahlaka ve ahlaklı olmaya bu ve benzer sözleri ile büyük önem veren Hz. Peygamber, davranışları ile de bunu ortaya koymuştur. Örneğin Hz. Peygamberin ilk eşi Hz. Hatice'nin çocuklarından Hint b. Ebî Hale (Resulullah'ın üvey oğlu) Resulullah'ı şu şekilde anlatmaktadır:

“Resulullah (sav) bakmak istediği yöne bütün vücudu ile dönerdi. Etrafına gelişi güzel bakmazdı. Bakışında tefekkür ve ibret vardı. Arkadaşları ile birlikte yürürken onların önde yürümelerini sağlar, kendisi arkada yürürdü. Birisi ile karşılaştığı zaman önce kendisi selam verirdi. Lüzumsuz yere konuşmazdı. Sözüünü başından sonuna kadar açık ve anlaşılır bir şekilde söylerdi. Konuşurken kısa ve özlü kelimeler kullanırdı. Sözü kimsenin gönlünü incitmeyecek ve kimseyi küçük düşürmeyecek şekilde gayet yumuşak ve anlaşılırdı. En küçük nimete bile saygılı davranır, onu hor görmezdi. Hakka uymayan bir şeyi övmez, doğru bir şeyi de yermezdi. Mazlumun yanında yer alırdı, zalimi desteklemezdi. Kişisel menfaati için kızmazdı. Daima affedicidi...” (İbn Sa'd, I, 422-423). *İnsanların en naziği, en iyi huylusu ve en güler yüzlüsüydü* (age, I, 365).

2. Yansıtılan metinler yardımıyla ahlaklı olmanın dinî dayanakları ve Müslüman'ın hayatındaki olumlu etkileri hakkında sınıfça konuşulur.

3. Yansıtılan metinde yer alan ahlaki ilkeler çerçevesinde öğrencilerden kendi davranışlarını sorgulamaları istenir.

4. Öğrencilere dağıtılan çalışma kâğıdının doldurulması sağlanır (EK-1).

DEĞERLENDİRME

Çalışma kâğıdının doğru bir şekilde doldurulup doldurulmadığı kontrol edilir.

AKILLI, ÖZGÜR VE SORUMLUYUM

DERS	: Temel Dinî Bilgiler
SINIF	: 9. sınıf
YAKLAŞIK SÜRE	: 40'
ÜNİTE	: İslam, Hayat ve Bilim
TEMEL BECERİLER	: Mekân, zaman ve kronolojiyi algılama, problem çözme, araştırma, bilgi teknolojilerini kullanma, iletişim ve empati
KAZANIMLAR	: Yaptığı eylemlerden sorumlu olduğunun bilincinde olur.
KAYNAK/MATERYAL	: Kur'an-ı Kerim, kelam kitapları, asetat, tepegöz ve projeksiyon

SÜREÇ

- 1-Öğrencilere “İnsanı diğer canlılardan ayıran önemli özellikler nelerdir?” sorusu yöneltilerek insanın varlıklar arasındaki konumu hakkında konuşulur. Ulaşılan sonuçlar listelenir.
- 2-“Akıllı”, “özgür” ve “sorumlu” olmanın İslam dinindeki yeri hakkında konuşulur.
- 3-Daha sonra insanın akıllı, özgür ve sorumlu bir varlık olduğuna dair şu gibi ayet ve hadisler projeksiyonla yansıtılarak öğrencilerden bu konuda yorum yapmaları istenir.
 - “Allah hikmeti dilediğine verir. Kime hikmet verilirse, ona pek çok hayır verilmiş demektir. Ancak akıl sahipleri ibret alırlar.” (2/Bakara 269).
 - “... Ey akıl sahipleri Allah'tan sakınınız ki, kurtuluşa eresiniz.” (5/Mâide 100).
 - “Dinde zorlama yoktur. Çünkü doğruluk, sapıklık ve eğrilikten ayırt edilmiştir...” (2/Bakara 256).
 - “Biz insana doğru yolu gösterdik; ister şükredici olsun, ister nankör.” (76/İnsan 3).
 - “De ki: Hak, Rabbinizdendir. Öyleyse dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin. ...” (18/Kehf 29).
 - “İnsanlar, imtihandan geçirilmeden, sadece “iman ettik” demeleriyle bırakılacaklarını mı sandılar?” (29/Ankebut 2).
 - “Sizi yaratan odur. Böyle iken kiminiz kâfir, kiminiz mü'mindir. Allah yaptıklarınızı görendir.” (64/Teğâbun 2).
 - “Her kim zerre kadar iyilik yapmışsa onu görür, kim de zerre kadar kötülük yapmışsa onu görür.” (99/Zilzâl 7-8).
 - “Her biriniz bir yöneticisiniz ve her biriniz yönetiminizdekilerden sorumlusunuz. Devlet adamı bir yöneticidir ve halkından sorumludur; erkek, ailesinin yöneticisidir ve onları gözetmekten sorumludur; kadın, kocasının evinin muhafızıdır ve bundan sorumludur; hizmetçi efendisinin malının bekçisidir ve bundan sorumludur. Her biriniz bir yöneticisiniz ve yönetiminizdekilerden sorumlusunuz.” (Buhari, Cenaiz, 32; Ahkam,1).
- 4-Sorumluluk bilincini fark ettirmek ve geliştirmek amacı ile EK-1 ve EK-2' deki ayetler yorumlanır.
- 5-Ayet ve hadisler ışığında insanın akıl sahibi, özgür bir varlık olması ile sorumluluğu arasında bağlantı kurulur.
- 6-Öğrencilerden insanın akıllı, özgür ve sorumlu olmasını ifade eden bir kompozisyon hazırlamaları istenir.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerin hazırladıkları yazılar kontrol edilir.

TANIYALIM, ÖRNEK ALALIM

DERS	: Temel Dinî Bilgiler
SINIF	: 9. sınıf
YAKLAŞIK SÜRE	: 80'
ÜNİTE	: İslam, Hayat ve Bilim
TEMEL BECERİLER	: Kütüphane kaynaklarından yararlanma, araştırma, eleştirel düşünme, karşılaştırma yapma
KAZANIMLAR	: Müslüman bilginlerin çeşitli bilim alanlarında sağladığı katkıları örnek vererek açıklar.
KAYNAK/MATERYAL	: Tarih, coğrafya kitapları, ansiklopediler, asetat, tepegöz ve projeksiyon

SÜREÇ

1. Öğrencilerden İslam'ın bilime ve araştırmaya verdiği önemle ilgili ayet ve hadisler çerçevesinde ön hazırlık yapmaları istenir.
2. Öğrencilere derse hazırlık niteliğinde:

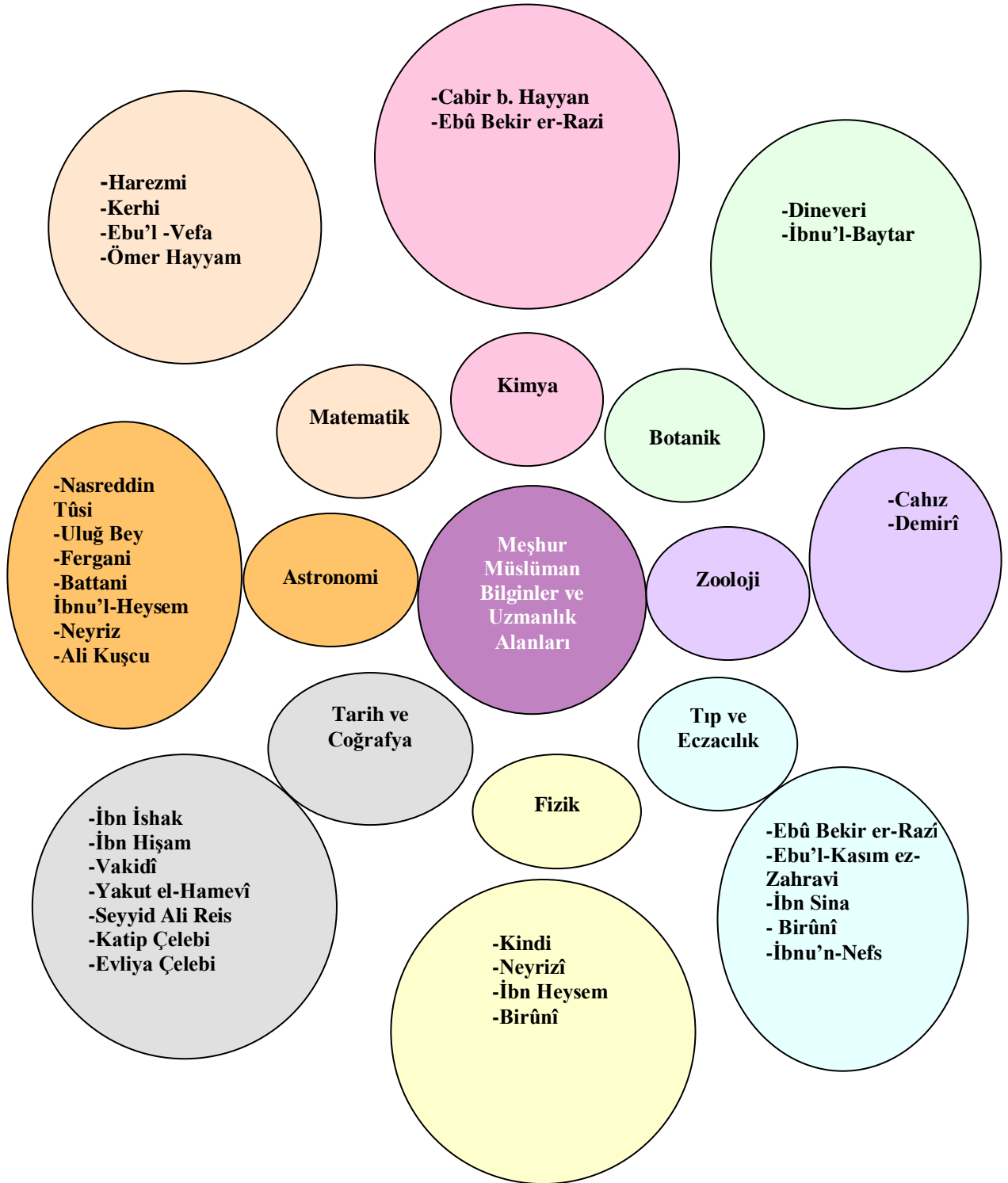
- Hakkında bilgi sahibi olduğunuz Müslüman bilim adamları var mı?
- Bunlardan hangilerinin, hangi bilim dallarında uzmanlaştığını biliyor musunuz?
- İbn Sîna, Ali Kuşçu, Cabir b. Hayyan ve Birûnî gibi şahsiyetleri ve meşgul oldukları bilim dalları hakkında ne kadar bilgi sahibisiniz? gibi sorular yöneltilerek bu konuları araştırmaları istenir. Toplanan bilgiler sınıfta paylaşılır.

3. Meşhur Müslüman bilginleri ve katkı sağladıkları bilim dallarını gösteren kavram haritası yansıtılır ve sınıfça üzerinde konuşulur (EK-1).
4. Daha sonra Müslüman bilginlerinin buluşlarını ve çalışma alanlarını gösteren tablo yansıtılır ve değerlendirmeler yapılır (EK-2).
5. Müslüman bilginlerinin bilime katkıları göz önüne alındığında günümüz İslam dünyasındaki bilimsel çalışmaların yeterli olup olmadığı hakkında sınıfça konuşulur.
6. Öğrencilerden, bilimsel alanda daha ileri bir seviyeye ulaşabilmek için neler yapılabileceğine dair bir kompozisyon çalışması yapmaları istenir.

DEĞERLENDİRME

Yazılan kompozisyonlar kontrol edilir.

**MEŞHUR MÜSLÜMAN BİLGİNLER VE
KATKI SAĞLADIKLARI BİLİM DALLARI**

MÜSLÜMAN BİLGİNLER VE BULUŞLARI

MÜSLÜMAN BİLGİNLER	BİLİME KATKILARI
Nasreddin Tusî (Ö. 1274)	Rasathane (Gözlemevi) kurmuştur.
Uluğ Bey (Ö. 1449)	Rasathane kurmuştur.
Battânî (Ö. 918)	Yıldızlarla ilgili ölçümleri (zic) geliştirdi.
Ali Kuşçu (Ö. 1474)	Uluğ Bey'in "Zic" adlı eserine şerh yazmıştır.
Kerhî (Ö. 1029)	"Pascal üçgeni"ni ilk defa bulan kimsedir.
Ebu'l-Vefa (Ö. 998)	Trigonometredeki tanjant, cotanjant, sinus ve cosinüsü bilime kazandırmıştır.
Muhammed ibn-i Musa Harezmi (780-850)	Matematikte cebir konularını ele alan ve sıfırı ilk keşfeden bilginidir. Cebr ve'l-Mukabele adlı eseri yazmıştır.
Dineverî (Ö. 895)	"Kitabu'n-Nebât" (Bitkiler Kitabı)ı yazmıştır.
Ebû Bekir er-Razî	Yazdığı "el-Hâvî" adlı eseri bir tıp ansiklopedisidir.
Ebu'l-Kasım ez-Zahravî (Ö. 1010)	Tıp alanında "Kitabu't-Tasrîf" (Cerrahi) adlı eseri yazmıştır.
İbn Sîna (Ö. 1030)	"el-Kanûn fi't-Tıp" adlı eseri Avrupada uzun yıllar okutulmuştur.
Kindi (Ö. 872)	Oklidi esas alarak optik üzerine eser yazmıştır.
Birûni	"Kitabu'l-Cevahir" adlı eserinde maden ve minerallerin özgül ağırlıklarını ölçmüştür. Ayrıca "Kitabu's-Saydele" (Eczacılık) adlı eseri de vardır.
İbn İshak, İbn Hişam ve Vakidî	Siyer ve Tarih alanında eserler yazmışlardır.
Belazürî, Taberi, İbn Haldun, İbn Sa'd, Ahmet Cevdet Paşa	Tarih alanında meşhur olmuşlardır.
Zekeriyya el-Kazvinî, Yakut el-Hamevî, Katip Çelebî, İbn Batuta, Evliye Çelebi	Coğrafya alanında meşhur olmuşlardır.
İbn-i Heysem	"Kitabu'l-Menazır" (optik) adlı eseri optik alanında meşhurdur.